הלכות עירובין

משנה תורה לרמב״ם

geulaquiz.com

פרק א

א חָצֵר שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁכֵנִים הַרְבֵּה כָּל אֶחָד מֵהֶם בְּבֵית לְעַצְמוֹ דִּין תּוֹרָה הוּא שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּן מַתָּרִין לְטַלְטֵל בְּכָל הֶחָצֵר וּמִבָּתִּים לֶחָצֵר וּמֵהֶחָצֵר לַבָּתִּים מִפְּנֵי שֶׁכָּל הֶחָצֵר רְשׁוּת הַיָּחִיד אַחַת וּמֵתָר לְטַלְטֵל בְּכֻלָּהּ. וְכֵן הַדִּין בְּמָבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֶחִי אוֹ קוֹרָה שֶׁיִּהְיוּ כָּל בְּנֵי הַמָּבוֹי מַתָּרִים לְטַלְטֵל בְּכֻלּוֹ וּמֵחָצֵרוֹת לַמָּבוֹי וּמִמָּבוֹי לַחֲצֵרוֹת שֶׁכָּל הַמָּבוֹי רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא. וְכֵן הַדִּין בְּמִדִּינָה שֶׁהִיא מֻקֶּפֶת חוֹמָה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים שֶׁיֵּשׁ לָהּ דְּלָתוֹת וְנִנְעָלוֹת בַּלַּיְלָה שֶׁכֻּלָּהּ רְשׁוּת הַיָּחִיד הִיא. זֶה הוּא דִּין תּוֹרָה:

ב אֲבָל מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים אָסוּר לְשְׁכֵנִים לְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁיֵּשׁ בָּהּ חֲלוּקָה בְּדִיּוּרִין עַד שֶׁיְּעָרְבוּ כָּל הַשְּׁכֵנִים כֻּלָּן מֵעֶרֶב שַׁבָּת. אֶחָד חָצֵר וְאֶחָד מָבוֹי וְאֶחָד הַמְּדִינָה. וְדָבָר זֶה תַּקָּנַת שְׁלֹמֹה וּבֵית דִּינוֹ:

ג וְכֵן יוֹשְׁבֵי אֹהָלִים אוֹ סֻכּוֹת אוֹ מַחֲנֶה שֶׁהַקִּיפוּהוּ מְחִצָּה אֵין מְטַלְטְלִין מֵאֹהֶל לְאֹהֶל עַד שֶׁיְּעָרְבוּ כֻּלָּן. אֲבָל שַׁיָּרָא שֶׁהַקִּיפָה מְחִצָּה אֵין צְרִיכִין לְעֵרֶב אֶלָּא מוֹצִיאִין מֵאֹהֶל לְאֹהֶל בְּלֹא עֵרוּב לְפִי שֶׁהֵן כֻּלָּן מְעֹרָבִין וְאֵין אוֹתָן אֹהָלִים קְבוּעִין לָהֶן:

ד וּמִפְּנֵי מָה תִּקֵּן שְׁלֹמֹה דָּבָר זֶה. כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ הָעָם וְיֹאמְרוּ כְּשֵׁם שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא מִן הַחֲצֵרוֹת לִרְחוֹבוֹת הַמְּדִינָה וּשְׁוָקֶיהָ וּלְהַכְנִיס מֵהֶם לַחֲצֵרוֹת כָּךְ מֻתָּר לְהוֹצִיא מִן הַמְּדִינָה לַשָּׂדֶה וּלְהַכְנִיס מִן הַשָּׂדֶה לַמְּדִינָה. וְיִחְשְׁבוּ שֶׁהַשְּׁוָקִים וְהָרְחוֹבוֹת הוֹאִיל וְהֵן רְשׁוּת לַכֹּל הֲרֵי הֵן כְּשָׂדוֹת וּכְמִדְבָּרוֹת וְיֹאמְרוּ שֶׁהַחֲצֵרוֹת בִּלְבַד הֵן רְשׁוּת הַיָּחִיד וִידַמּוּ שֶׁאֵין הַהוֹצָאָה מְלָאכָה וְשֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים:

ה לְפִיכָךְ תִּקֵּן שֶׁכָּל רְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁתֶּחֱלַק בְּדִיּוּרִין וְיֹאחַז כָּל אֶחָד וְאֶחָד בָּהּ רְשׁוּת לְעַצְמוֹ וְיִשָּׁאֵר מִמֶּנָּה מָקוֹם בִּרְשׁוּת כֻּלָּן וְיַד כֻּלָּן שָׁוָה בּוֹ כְּגוֹן חָצֵר לַבָּתִּים. שֶׁנַּחְשֹׁב אוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁיַּד כֻּלָּן שָׁוָה בּוֹ כְּאִלּוּ הוּא רְשׁוּת לָרַבִּים. וְנַחְשֹׁב כָּל מָקוֹם וּמָקוֹם שֶׁאָחַז כָּל אֶחָד מִן הַשְּׁכֵנִים וְחִלְקוֹ לְעַצְמוֹ שֶׁהוּא בִּלְבַד רְשׁוּת הַיָּחִיד. וְיִהְיֶה אָסוּר לְהוֹצִיא מֵרְשׁוּת שֶׁחָלַק לְעַצְמוֹ לִרְשׁוּת שֶׁיַּד כֻּלָּם שָׁוָה בּוֹ. כְּמוֹ שֶׁאֵין מוֹצִיאִין מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. אֶלָּא יִשְׁתַּמֵּשׁ כָּל אֶחָד בָּרְשׁוּת שֶׁחָלַק לְעַצְמוֹ בִּלְבַד עַד שֶׁיְּעָרְבוּ כֻּלָּן אַף עַל פִּי שֶׁהַכֹּל רְשׁוּת הַיָּחִיד:

ו וּמַה הוּא הָעֵרוּב הַזֶּה. הוּא שֶׁיִּתְעָרְבוּ בְּמַאֲכָל אֶחָד שֶׁמַּנִּיחִין אוֹתוֹ מֵעֶרֶב שַׁבָּת. כְּלוֹמַר שֶׁכֻּלָּנוּ מְעֹרָבִין וְאֹכֶל אֶחָד לְכֻלָּנוּ וְאֵין כָּל אֶחָד מִמֶּנּוּ חוֹלֵק רְשׁוּת מֻחְבָּרוֹ אֶלָּא כְּשֵׁם שֶׁיַּד כֻּלָּנוּ שָׁוָה בְּמָקוֹם זֶה שֶׁנִּשְׁאַר לְכֻלָּנוּ כָּךְ יַד כֻּלָּנוּ שָׁוָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁיֹּאחַז כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ וַהֲרֵי כֻּלָּנוּ רְשׁוּת אֶחָד. וּבַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה לֹא יָבוֹאוּ לִטְעוֹת וּלְדַמּוֹת שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים:

ז הָעֵרוּב שֶׁעוֹשִׂים בְּנֵי הֶחָצֵר זֶה עִם זֶה הוּא הַנִּקְרָא עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וְשֶׁעוֹשִׂין אַנְשֵׁי מָבוֹי זֶה עִם זֶה אוֹ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה הוּא הַנִּקְרָא שִׁתּוּף:

ח אֵין מְעָרְבִין בַּחֲצֵרוֹת אֶלָּא בְּפַת שְׁלֵמָה בִּלְבַד. אֲפִלּוּ כִּכַּר מַאֲפֵה סְאָה וְהִיא פְּרוּסָה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ. הָיְתָה שְׁלֵמָה וְהִיא כְּאִיסָּר מְעָרְבִין בָּהּ. וּכְשֵׁם שֶׁמְּעָרְבִין בְּפַת תְּבוּאָה כָּךְ מְעָרְבִין בְּפַת עֲדָשִׁים אֲבָל לֹא בְּפַת דֹּחַן. וְשִׁתּוּף בֵּין בְּפַת בֵּין בִּשְׁאָר אֳכָלִים. בְּכָל אֹכֶל מִשְׁתַּתְּפִין חוּץ מִן הַמַּיִם בִּפְנֵי עַצְמָן אוֹ מֶלַח בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וְכֵן כְּמֵהִין וּפִטְרִיּוֹת אֵין מִשְׁתַּתְּפִין בָּהֶן שֶׁאֵינָן חֲשׁוּבִין כָּאֳכָלִים. עֵרֶב מַיִם עִם מֶלַח נַעֲשָׂה כְּמוּרְיָס וּמִשְׁתַּתְּפִין:

ט וְכַמָּה שִׁעוּר הָאֹכֶל שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִין בּוֹ. כִּגְרוֹגֶרֶת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי אוֹ מִבְּנֵי הַמְּדִינָה. וְהוּא שֶׁיִּהְיוּ שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה אוֹ פָּחוֹת. אֲבָל אִם הָיוּ מְרֻבִּים עַל זֶה שִׁעוּרוֹ שְׁתֵּי סְעָדוֹת שֶׁהֵן כְּשִׁשִּׁים בֵּיצִים בֵּינוֹנִיּוֹת. אֲפִלּוּ הָיוּ הַמִּשְׁתַּתְּפִין אֲלָפִים וּרְבָבוֹת שְׁתֵּי סְעָדוֹת לְכֻלָּן:

י כָּל אֹכֶל שֶׁהוּא נֶאֱכָל כְּמוֹת שֶׁהוּא כְּגוֹן פַּת וּמִינֵי דָּגָן וּבָשָׂר חַי אִם נִשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ שִׁעוּרוֹ מִזּוֹן שְׁתֵּי סְעָדוֹת. וְכָל שֶׁהוּא לִפְתָּן וְדָרְךְ הָעָם לֶאֱכֹל בּוֹ פִּתָּן כְּגוֹן יַיִן מְבֻשָּׁל וּבָשָׂר צָלִי וְחֹמֶץ וּמוּרְיָס וְזֵיתִים וְאַמָּהוֹת שֶׁל בְּצָלִים שִׁעוּרוֹ כְּדֵי לֶאֱכֹל בּוֹ שְׁתֵּי סְעָדוֹת:

יא נִשְׁתַּתְּפוּ בְּיַיִן חַי שִׁעוּרוֹ שְׁתֵּי רְבִיעִיּוֹת לְכֻלָּן. וְכֵן בְּשֵׂכָר שְׁתֵּי רְבִיעִיּוֹת. בֵּיצִים שְׁתַּיִם וּמִשְׁתַּתְּפִין בָּהֶן וַאֲפִלּוּ הֵן חַיּוֹת. וְרִמּוֹנִים שְׁנַיִם. אֶתְרוֹג אֶחָד. חֲמִשָּׁה אֱגוֹזִים. חֲמִשָּׁה אֲפַרְסְקִים. לִיטְרָא שֶׁל יָרָק בֵּין חַי בֵּין שָׁלוּק וְאִם הָיָה בָּשִׁיל וְלֹא בָּשִׁיל אֵין מְעָרְבִין בּוֹ לְפִי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה. עֲכָלָא תַּבְלִין. קַב תְּמָרִים. קַב גְּרוֹגָרוֹת. מָנֶה דְּבֵלָה. קַב תַּפּוּחִין. כְּשׁוּת כְּמִלּוֹא הַיָּד. פּוֹלִין לַחִין כְּמִלּוֹא הַיָּד. חֲזִין לִיטְרָא. וְהַתַּרְדִּין חֲרֵי הֵן בִּכְלַל הַיָּרָק וּמְעָרְבִין בָּהֶן. עֲלֵי בְּצָלִים אֵין מְעָרְבִין בָּהֶן. אֶלָּא אִם הִבְצִילוּ וְנַעֲשָׂה אֹרֶךְ כָּל עֶלֶה מֵהֶן זֶרֶת. אֲבָל פָּחוֹת מִכָּאן אֵינוֹ אֹכֶל. וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הָאֲמוּרִין כְּלִפְתָּן הֵן. וּלְפִיכָךְ נָתְנוּ בָּהֶן שִׁעוּרִין אֵלּוּ. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּהֶן. וְכָל הָאֳכָלִין מִצְטָרְפִין לְשִׁעוּר הַשִּׁתּוּף:

יב לִיטְרָא הָאֲמוּרָה בְּכָל מָקוֹם מְלֹא שְׁתֵּי רְבִיעִיּוֹת. וְעַכָּלָא חֲצִי רְבִיעִית. וּמָנֶה הָאֲמוּרָה בְּכָל מָקוֹם מֵאָה דִּינָר. וְהַדִּינָר שֵׁשׁ מָעִין. וְהַמָּעָה מִשְׁקַל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שְׂעוֹרוֹת. וְהַסֶּלַע אַרְבָּעָה דִּינָרִין. וְהָרְבִיעִית מַחֲזֶקֶת מִן הַמַּיִם אוֹ מִן הַיַּיִן מִשְׁקַל שִׁבְעָה עָשָׂר דִּינָרִין וַחֲצִי דִּינָר בְּקֵרוּב. נִמְצָא הַלִּיטְרָא מִשְׁקַל חֲמִשָּׁה

וּשְׁלֹשִׁים דִּינָר. וְהָעַכְלָא מִשְׁקַל תִּשְׁעָה דִינָרִין פָּחוֹת רְבִיעַ׃

יג סְאָה הָאֲמוּרָה בְּכָל מָקוֹם שֵׁשֶׁת קַבִּין. וְהַקַּב אַרְבָּעָה לוֹגִין. וְהַלּוֹג אַרְבַּע רְבִיעִיּוֹת. וּכְבָר בֵּאַרְנוּ מִדַּת הָרְבִיעִית וּמִשְׁקָלָהּ. וְאֵלּוּ הַשִּׁעוּרִין שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִזְכֹּר אוֹתָן תָּמִיד׃

יד אֹכֶל שֶׁהוּא מֻתָּר בַּאֲכִילָה אַף עַל פִּי שֶׁהוּא אָסוּר לְזֶה הַמְעָרֵב הֲרֵי זֶה מְעָרֵב בּוֹ וּמִשְׁתַּתֵּף בּוֹ. כֵּיצַד. מִשְׁתַּתֵּף הַנָּזִיר בְּיַיִן וְיִשְׂרָאֵל בִּתְרוּמָה. וְכֵן הַנּוֹדֵר מֵאֹכֶל זֶה אוֹ שֶׁנִּשְׁבַּע שֶׁלֹּא יֹאכְלֶנּוּ מְעָרֵב בּוֹ וּמִשְׁתַּתֵּף בּוֹ. שֶׁאִם אֵינוֹ רָאוּי לָזֶה הֲרֵי הוּא רָאוּי לַאֲחֵר׃

טו אֲבָל דָּבָר הָאָסוּר לַכֹּל כְּגוֹן טֶבֶל שֶׁל דִּבְרֵי סוֹפְרִים. וְכֵן מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְּלָה תְּרוּמָתוֹ כַּהֶגֶן. וְכֵן מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ כַּהֲלָכָה. אֵין מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין בָּהֶן. אֲבָל מְעָרְבִין וּמִשְׁתַּתְּפִין בִּדְמֵאי מִפְּנֵי שֶׁרָאוּי לָעֲנִיִּים. וּבְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ. וּבְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָתַן אֶת הַחֹמֶשׁ שֶׁאֵין הַחֹמֶשׁ מְעַכֵּב. וּמְעָרְבִין בְּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא רָאוּי שָׁם לַאֲכִילָה אֲבָל לֹא בִּגְבוּלִין׃

טז כֵּיצַד מְעָרְבִין בַּחֲצֵרוֹת. גּוֹבִין חַלָּה אַחַת שְׁלֵמָה מִכָּל בַּיִת וּבַיִת וּמַנִּיחִין הַכֹּל בְּכְלִי אֶחָד בְּבַיִת אֶחָד מִבָּתֵּי הֶחָצֵר אֲפִלּוּ בְּבֵית הַתֶּבֶן אוֹ בְּבֵית הַבָּקָר אוֹ בְּבֵית הָאוֹצָר. אֲבָל אִם נָתְנוּ בְּבֵית שַׁעַר אֲפִלּוּ בֵּית שַׁעַר שֶׁל יָחִיד אוֹ בְּאַכְסַדְרָה אוֹ בְּמִרְפֶּסֶת אוֹ בְּבֵית שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת עַל אַרְבַּע אַמּוֹת אֵינוֹ עֵרוּב. וּכְשֶׁמְּקַבֵּץ הָעֵרוּב מְבָרֵךְ בָּרוּךְ אַתָּה ה׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב. וְאוֹמֵר בְּעֵרוּב זֶה יִהְיֶה מֻתָּר לָכֶל בְּנֵי הֶחָצֵר לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מִבַּיִת לְבַיִת בְּשַׁבָּת. וְיֵשׁ לְקָטָן לִגְבוֹת עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וּבַיִת שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ עֵרוּב אֵינוֹ צָרִיךְ לִתֵּן אֶת הַפַּת. וְאִם הָיוּ רְגִילִין לְהַנִּיחַ בּוֹ אֵין מְשַׁנִּין אוֹתוֹ מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם׃

יז וְכֵיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בְּמָבוֹי. גּוֹבֶה אֹכֶל כִּגְרוֹגֶרֶת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד אוֹ פָּחוֹת מִכִּגְרוֹגֶרֶת אִם הָיוּ מְרֻבִּין. וּמַנִּיחַ הַכֹּל בְּכְלִי אֶחָד בְּחָצֵר מֵחַצְרוֹת הַמָּבוֹי אוֹ בְּבֵית מִן הַבָּתִּים אֲפִלּוּ בַּיִת קָטָן אוֹ אַכְסַדְרָה אוֹ מִרְפֶּסֶת הֲרֵי זֶה שִׁתּוּף. אֲבָל אִם הִנִּיחוֹ בַּאֲוִיר מָבוֹי אֵינוֹ שִׁתּוּף. וְאִם הִנִּיחַ הַכְּלִי בֶּחָצֵר צָרִיךְ לְהַגְבִּיהַּ הַכְּלִי מִן הַקַּרְקַע טֶפַח כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נִכָּר. וּמְבָרֵךְ עַל מִצְוַת עֵרוּב. וְאוֹמֵר בְּזֶה הַשִּׁתּוּף יִהְיֶה מֻתָּר לָכָל בְּנֵי הַמָּבוֹי לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מֵחֲצֵרוֹת לַמָּבוֹי בְּשַׁבָּת׃

יח חָלְקוּ אֶת הָעֵרוּב אוֹ אֶת הַשִּׁתּוּף אַף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּבַיִת אֶחָד אֵינוֹ עֵרוּב. אֲבָל אִם מִלְּאוּ אֶת הַכְּלִי מִן הָעֵרוּב וְנִשְׁאַר מִמֶּנּוּ מְעַט וְהִנִּיחוּהוּ בִּכְלִי אַחֵר מֻתָּר׃

יט הַמִּשְׁתַּתְּפִין בַּמָּבוֹי צְרִיכִים לְעָרֵב בַּחֲצֵרוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁכְּחוּ הַתִּינוֹקוֹת תּוֹרַת עֵרוּב. שֶׁהֲרֵי אֵין הַתִּינוֹקוֹת מַכִּירִין מַה נַּעֲשָׂה בַּמָּבוֹי. לְפִיכָךְ אִם נִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי בְּפַת סוֹמְכִין עָלָיו וְאֵין צְרִיכִין לְעָרֵב בַּחֲצֵרוֹת שֶׁהֲרֵי הַתִּינוֹקוֹת מַכִּירִין בַּפַּת. בְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין וְקִדֵּשׁ עֲלֵיהֶן הַיּוֹם פַּת שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן סוֹמְכִין עָלֶיהָ מִשּׁוּם עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וְאִם רָצוּ לִסְמֹךְ עָלֶיהָ מִשּׁוּם שִׁתּוּף סוֹמְכִין אַף עַל פִּי שֶׁהֵן מְסֻבִּין בֶּחָצֵר׃

כ לָקַח אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר פַּת אַחַת וְאָמַר הֲרֵי זוֹ לְכָל בְּנֵי הֶחָצֵר אוֹ שֶׁהוּא אֹכֶל כִּשְׁתֵּי סְעֻדּוֹת וְאָמַר הֲרֵי זֶה לְכָל בְּנֵי הַמָּבוֹי אֵינוֹ צָרִיךְ לִגְבּוֹת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד. אֲבָל צָרִיךְ לְזַכּוֹת לָהֶן בּוֹ עַל יְדֵי אַחֵר. וְיֵשׁ לוֹ לְזַכּוֹת עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים וְעַל יְדֵי עַבְדּוֹ הָעִבְרִי וְעַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ. אֲבָל לֹא עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים מִפְּנֵי שֶׁיָּדָן כְּיָדוֹ. וְכֵן יֵשׁ לוֹ לְזַכּוֹת לָהֶן עַל יְדֵי שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִית אַף עַל פִּי שֶׁהִיא קְטַנָּה. שֶׁהַקָּטָן זוֹכֶה לַאֲחֵרִים בְּדָבָר שֶׁהוּא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הֶחָצֵר אוֹ לִבְנֵי הַמָּבוֹי שֶׁהֲרֵי זָכָה לָהֶן וְעֵרֵב עֲלֵיהֶן שֶׁזְּכוּת הִיא לָהֶן וְזָכִין לוֹ לְאָדָם שֶׁלֹּא בְּפָנָיו׃

כא אֵין מְעָרְבִין וְלֹא מִשְׁתַּתְּפִין בְּשַׁבָּת אֶלָּא מִבְּעוֹד יוֹם. וּמְעָרְבִין עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אַף עַל פִּי שֶׁהוּא סָפֵק מִן הַיּוֹם סָפֵק מִן הַלַּיְלָה. וּלְעוֹלָם צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא הָעֵרוּב אוֹ הַשִּׁתּוּף מָצוּי וְאָפְשָׁר לְאָכְלוֹ כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. לְפִיכָךְ אִם נָפַל עָלָיו גַּל אוֹ אָבַד אוֹ נִשְׂרַף אוֹ שֶׁהָיָה תְּרוּמָה וְנִטְמֵאת מִבְּעוֹד יוֹם אֵינוֹ עֵרוּב. מִשֶּׁחֲשֵׁכָה הֲרֵי זֶה עֵרוּב. וְאִם סָפֵק הֲרֵי זֶה עֵרוּב שֶׁסָּפֵק הָעֵרוּב כָּשֵׁר׃

כב נָתַן הָעֵרוּב אוֹ הַשִּׁתּוּף בַּמִּגְדָּל וְנָעַל עָלָיו וְאָבַד הַמַּפְתֵּחַ קֹדֶם שֶׁחֲשֵׁכָה אִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהוֹצִיא הָעֵרוּב אֶלָּא אִם כֵּן עָשָׂה מְלָאכָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת הֲרֵי זֶה כְּמִי שֶׁאָבַד וְאֵינוֹ עֵרוּב שֶׁהֲרֵי אִי אֶפְשָׁר לְאָכְלוֹ. הִפְרִישׁ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר אוֹ תְּרוּמָה גְּדוֹלָה וְהִתְנָה עָלֶיהָ שֶׁלֹּא תִּהְיֶה תְּרוּמָה עַד שֶׁתֶּחְשַׁךְ אֵין מְעָרְבִין בָּהּ שֶׁעֲדַיִן הִיא טֶבֶל כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְצָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה סְעֻדָּה הָרְאוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם׃

פרק ב

א אֲנָשִׁים הֶחָצֵר שֶׁעֵרְבוּ כֻּלָּן חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן שֶׁלֹּא עֵרֵב עִמָּהֶן בֵּין מִזִּיד בֵּין שׁוֹכֵחַ הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. וְאָסוּר לְכֻלָּן לְהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן לֶחָצֵר אוֹ מֵחָצֵר לְבָתֵּיהֶן. בִּטֵּל לָהֶן זֶה שֶׁלֹּא עֵרֵב רְשׁוּת חֲצֵרוֹ בִּלְבַד הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מִבָּתֵּיהֶן לֶחָצֵר וּמֵחָצֵר לְבָתֵּיהֶן אֲבָל לְבֵיתוֹ אָסוּר. בִּטֵּל לָהֶן רְשׁוּת

בֵּיתוֹ וּרְשׁוּת חֲצֵרוֹ הֲרֵי כֻּלָּם מֻתָּרִין. הֵן מִפְּנֵי שֶׁעֵרְבוּ וַהֲרֵי בִּטֵּל לָהֶן רְשׁוּת בֵּיתוֹ וַחֲצֵרוֹ. וְגַם הוּא מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִשְׁאַר לוֹ רְשׁוּת וַהֲרֵי הוּא כְּאוֹרֵחַ אֶצְלָם וְהָאוֹרֵחַ אֵינוֹ אוֹסֵר׃

ב הַמְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ סְתָם רְשׁוּת חֲצֵרוֹ בִּטֵּל רְשׁוּת בֵּיתוֹ לֹא בִּטֵּל. וְהַמְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לִבְנֵי חָצֵר צָרִיךְ לְבַטֵּל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפֵרוּשׁ וְאוֹמֵר רְשׁוּתִי מְבֻטֶּלֶת לְךָ וּלְךָ וּלְךָ. וְהַיּוֹרֵשׁ מְבַטֵּל רְשׁוּת אַף עַל פִּי שֶׁמֵּת מוֹרִישׁוֹ בְּשַׁבָּת שֶׁהַיּוֹרֵשׁ קָם תַּחַת מוֹרִישׁוֹ לְכָל דָּבָר. וּבְטוּל רְשׁוּת בְּשַׁבָּת מֻתָּר לְכַתְּחִלָּה׃

ג בְּטָלוּ אֵלּוּ הַמְעָרְבִין רְשׁוּתָן לָזֶה שֶׁלֹּא עֵרֵב. הוּא מֻתָּר שֶׁהֲרֵי נִשְׁאָר לְבַדּוֹ. וְהֵם אֲסוּרִין שֶׁלֹּא נִשְׁאָר לָהֶן רְשׁוּת. וְאֵין אוֹמְרִים יִהְיוּ כְּאוֹרְחִים אֶצְלוֹ שֶׁאֵין רַבִּים אוֹרְחִין אֶצֶל אֶחָד׃

ד הָיוּ אֵלּוּ שֶׁלֹּא עֵרְבוּ שְׁנַיִם אוֹ יֶתֶר. אִם בִּטְּלוּ רְשׁוּתָם לַמְעָרְבִין הַמְעָרְבִין מֻתָּרִין וְאֵלּוּ שֶׁלֹּא עֵרְבוּ אֲסוּרִין. וְאֵין הַמְעָרְבִין יְכוֹלִים לְבַטֵּל רְשׁוּתָם לִשְׁנַיִם שֶׁלֹּא עֵרְבוּ שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן אוֹסֵר עַל חֲבֵרוֹ. וַאֲפִלּוּ חָזַר הָאֶחָד שֶׁלֹּא עֵרֵב וּבִטֵּל רְשׁוּתוֹ לַשֵּׁנִי שֶׁלֹּא עֵרֵב הֲרֵי זֶה אוֹסֵר שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁבִּטְּלוּ לוֹ הַמְעָרְבִין אָסוּר הָיָה. אֶחָד שֶׁעֵרֵב אֵינוֹ מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לְאֶחָד שֶׁלֹּא עֵרֵב אֲבָל הָאֶחָד שֶׁלֹּא עֵרֵב מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לְאֶחָד שֶׁעֵרֵב׃

ה כֵּיצַד. שְׁנַיִם שֶׁשָּׁרוּיִים בֶּחָצֵר אַחַת כָּךְ מְבַטְּלִין מֵחָצֵר לֶחָצֵר. וּמְבַטְּלִין וְחוֹזְרִין וּמְבַטְּלִין. כֵּיצַד. שְׁנַיִם שֶׁשָּׁרוּיִים בֶּחָצֵר וְלֹא עֵרֵב. אֶחָד מֵהֶן מְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לַשֵּׁנִי וְנִמְצָא הַשֵּׁנִי מְטַלְטֵל בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁבִּטֵּל לוֹ חֲבֵרוֹ עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה צָרְכָיו. וְחוֹזֵר הַשֵּׁנִי וּמְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לָרִאשׁוֹן וּמְטַלְטֵל הָרִאשׁוֹן בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁבִּטֵּל לוֹ. וְכֵן כַּמָּה פְּעָמִים. וְיֵשׁ בְּטוּל רְשׁוּת בְּחַרְבָּה כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא בְּחָצֵר׃

ו מִי שֶׁבִּטֵּל רְשׁוּתוֹ וְחָזַר וְטִלְטֵל בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁבִּטֵּל. אִם בְּמִזִּיד הוֹצִיא הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עֲלֵיהֶן שֶׁהֲרֵי לֹא עָמַד בְּבִטּוּלוֹ. וְאִם בְּשׁוֹגֵג הוֹצִיא אֵינוֹ אוֹסֵר שֶׁהֲרֵי הוּא עוֹמֵד בְּבִטּוּלוֹ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁלֹּא קָדְמוּ וְהֶחֱזִיקוּ אֲלּוּ שֶׁבִּטֵּל לָהֶן. אֲבָל אִם קָדְמוּ וְהֶחֱזִיקוּ וְהוֹצִיאוּ אִם חָזַר הוּא וְהוֹצִיא בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמִזִּיד אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן׃

ז שְׁנֵי בָתִּים בִּשְׁנֵי צִדֵּי רְשׁוּת הָרַבִּים וְהֶקִּיפוּם נָכְרִים מִחָצֵר בְּשַׁבָּת אֵין מְבַטְּלִין זֶה לָזֶה הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְעָרֵב מֵאֶמֶשׁ. אֶחָד מִבְּנֵי חָצֵר שֶׁמֵּת וְהֵנִיחַ רְשׁוּתוֹ לְאֶחָד מִן הַשּׁוּק. אִם מֵת מִבְּעוֹד יוֹם הֲרֵי הַיּוֹרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי הֶחָצֵר אוֹסֵר עֲלֵיהֶם. וְאִם מֵת מִשֶּׁחָשְׁכָה אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶם. וְאֶחָד מִן הַשּׁוּק שֶׁמֵּת וְהֵנִיחַ רְשׁוּתוֹ לְאֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר. אִם מֵת מִבְּעוֹד יוֹם מֵת אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶם שֶׁהֲרֵי כַּלָּן מְעָרְבִים. וְאִם מֵת מִשֶּׁחָשְׁכָה אוֹסֵר עֲלֵיהֶם עַד שֶׁיְּבַטֵּל רְשׁוּת מוֹרִישׁוֹ לָהֶן׃

ח יִשְׂרָאֵל וְגֵר שֶׁשָּׁרוּיִים בְּמְעָרָה אַחַת וּמֵת הַגֵּר מִבְּעוֹד יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הֶחֱזִיק יִשְׂרָאֵל אַחֵר בִּנְכָסָיו עַד שֶׁחָשְׁכָה הֲרֵי זֶה הַמַּחֲזִיק אוֹסֵר עַד שֶׁיְּבַטֵּל שֶׁהֲרֵי הוּא כְּיוֹרֵשׁ. וְאִם מֵת הַגֵּר מִשֶּׁחָשְׁכָה אַף עַל פִּי שֶׁהֶחֱזִיק יִשְׂרָאֵל אַחֵר בִּנְכָסָיו אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו אֶלָּא בְּהֶתֵּרוֹ הָרִאשׁוֹן הוּא עוֹמֵד׃

ט יִשְׂרָאֵל הַדָּר עִם הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אוֹ עִם גֵּר תּוֹשָׁב בְּחָצֵר אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו שְׁדֵירַת הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אֵינָהּ דִּירָה אֶלָּא כִּבְהֵמָה הוּא חָשׁוּב. וְאִם הָיוּ שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים אוֹ יֶתֶר וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת שָׁכֵן עִמָּהֶן הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עֲלֵיהֶם. וְדָבָר זֶה גְּזֵרָה שֶׁלֹּא יַשְׁפִּינוּ עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת עִמָּהֶן שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ מִמַּעֲשָׂיו. וְלָמָּה לֹא גָּזְרוּ בְּיִשְׂרָאֵל אֶחָד וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אֶחָד. מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ דָּבָר מָצוּי. שֶׁהֲרֵי יִפְחַד שֶׁמָּא יִתְיַחֵד עִמּוֹ וְיַהַרְגֶנּוּ וּכְבָר אָסְרוּ לְהִתְיַחֵד עִם הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת׃

י שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הַשּׁוֹכְנִים בְּחָצֵר אַחַת וְעָרְבוּ הַיִּשְׂרְאֵלִים לְעַצְמָן לֹא הוֹעִילוּ כְּלוּם. וְכֵן אִם בִּטְּלוּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אוֹ בִּטֵּל לָהֶן אוֹ בִּטְּלוּ הַיִּשְׂרְאֵלִים זֶה לָזֶה וְנַעֲשׂוּ כְּיָחִיד עִם הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת לֹא הוֹעִילוּ כְּלוּם. שֶׁאֵין עֵרוּב מוֹעִיל בְּמָקוֹם עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת. וְאֵין בְּטוּל רְשׁוּת מוֹעִיל בְּמָקוֹם עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת. וְאֵין לָהֶן תַּקָּנָה אֶלָּא שֶׁיִּשְׁכְּרוּ מִמֶּנּוּ רְשׁוּתוֹ וְיַעֲשֶׂה הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת כְּאִלּוּ הוּא אוֹרֵחַ עִמָּהֶן. וְכֵן אִם הָיוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת רַבִּים מַשְׁכִּירִין רְשׁוּתָם לְיִשְׂרְאֵלִים וְהַיִּשְׂרְאֵלִים מְעָרְבִין וּמַתָּרִין. וְיִשְׂרָאֵל אֶחָד שֶׁשָּׂכַר מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת מְעָרֵב עִם שְׁאָר הַיִּשְׂרְאֵלִים וְיֵהָרוּ כֻּלָּם. וְאֵין כָּל אֶחָד צָרִיךְ לִשְׂכֹּר מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת׃

יא שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ וְיִשְׂרָאֵל וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת דָּרִים בַּפְּנִימִית וְיִשְׂרָאֵל אַחֵר בַּחִיצוֹנָה. אוֹ שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת בַּחִיצוֹנָה וְיִשְׂרָאֵל אַחֵר בַּפְּנִימִית הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עַל הַחִיצוֹנָה עַד שֶׁיִּשְׂכֹּר מִמֶּנּוּ. שֶׁהֲרֵי רַגְלֵי שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת מְצוּיִים שָׁם. וְהַפְּנִימִי מֻתָּר בַּפְּנִימִית׃

יב שׂוֹכְרִין מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת. שֶׁהַשְׂכִּירוּת בְּבִטּוּל רְשׁוּת הִיא שֶׁאֵינָהּ שְׂכִירוּת וַדַּאִית אֶלָּא הֵבֵר בְּלַבַּד. לְפִיכָךְ שׂוֹכְרִין מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אֲפִלּוּ בְּפָחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה. וְאִשְׁתּוֹ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת מַשְׂכֶּרֶת שֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ. וְכֵן שְׂכִירוֹ וְשַׁמָּשׁוֹ מַשְׂכִּירִין שֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ. וַאֲפִלּוּ הָיָה

שְׂכִירוֹ אוֹ שֶׁמָּשׁוֹ יִשְׂרְאֵלִי חֵרֵי זֶה מַשְׂכִּיר שֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ. שָׁאַל מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת מָקוֹם לְהַנִּיחַ בּוֹ חֲפָצָיו וְהִשְׁאִילוֹ חֵרֵי נִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ בִּרְשׁוּתוֹ וּמַשְׂכִּיר שֶׁלֹּא לְדַעְתּוֹ. הֲיוּ לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת זֶה שְׂכִירִים אוֹ שַׁמָּשִׁים אוֹ נָשִׂים רַבִּים אִם הִשְׂכִּיר אֶחָד מֵהֶן דַּיּוֹ:

יג שְׁנֵי יִשְׂרְאֵלִים וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הַדָּרִים בְּחָצֵר אַחַת וְשָׂכְרוּ מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת בְּשַׁבָּת חוֹזֵר הָאֶחָד וּמְבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לַשֵּׁנִי וּמֻתָּר. וְכֵן אִם מֵת הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת בְּשַׁבָּת מְבַטֵּל הַיִּשְׂרְאֵלִי לַיִּשְׂרְאֵלִי הָאַחֵר וְיִהְיֶה מֻתָּר לְטַלְטֵל:

יד עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת שֶׁהִשְׁכִּיר לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אִם אֵין הָרִאשׁוֹן יָכוֹל לְהוֹצִיא הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הַשֵּׁנִי עַד שֶׁיִּשְׁלִים זְמַן שְׂכִירוּתוֹ שׁוֹכְרִין מִזֶּה הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הַשֵּׁנִי שֶׁחֲרֵי נִכְנַס תַּחַת הַבְּעָלִים. וְאִם יֵשׁ רְשׁוּת לָרִאשׁוֹן לְהוֹצִיא הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הַשּׁוֹכֵר מִמֶּנּוּ בְּכָל עֵת שֶׁיִּרְצֶה. אִם לֹא הָיָה הַשֵּׁנִי עוֹמֵד וְשָׂכְרוּ הַיִּשְׂרְאֵלִים מִן הָרִאשׁוֹן חֵרֵי אִלּוּ מֻתָּרִין:

טו חָצֵר שֶׁיִּשְׂרְאֵלִים וְעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת שְׁרוּיִין בָּהּ וְהָיוּ חַלּוֹנוֹת פְּתוּחוֹת מִבֵּית יִשְׂרְאֵלִי זֶה לְבֵית יִשְׂרְאֵלִי זֶה וְעָשׂוּ עֵרוּב דֶּרֶךְ חַלּוֹנוֹת. אַף עַל פִּי שֶׁהֵן מֻתָּרִין לְהוֹצִיא מִבַּיִת לְבַיִת דֶּרֶךְ חַלּוֹנוֹת חֵרֵי הֵן אֲסוּרִין לְהוֹצִיא מִבַּיִת לְבַיִת דֶּרֶךְ פְּתָחִים מִפְּנֵי הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת עַד שֶׁיִּשְׁכִּיר. שֶׁאֵין רַבִּים נַעֲשִׂים בְּעֵרוּב כְּיָחִיד בְּמָקוֹם הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת:

טז יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא מְחַלֵּל שַׁבָּת בְּפַרְהֶסְיָא אוֹ שֶׁהוּא עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת חֵרֵי הוּא כְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת לְכָל דְּבָרָיו. וְאֵין מְעָרְבִין עִמּוֹ וְאֵינוֹ מְבַטֵּל רְשׁוּת אֶלָּא שׁוֹכְרִין מִמֶּנּוּ כְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת. אֲבָל אִם הָיָה מִן הָאֶפִּיקוֹרוֹסִין שֶׁאֵין עוֹבְדִין עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת וְאֵין מְחַלְּלִין שַׁבָּת כְּגוֹן צְדוֹקִין וּבַיְתוֹסִין וְכָל הַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּמִצְוַת עֵרוּב, אֵין מְעָרְבִין עִמּוֹ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בָּעֵרוּב. וְאֵין שׁוֹכְרִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ כְּעוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת. אֲבָל מְבַטֵּל הוּא רְשׁוּתוֹ לְיִשְׂרָאֵל הַכָּשֵׁר וְזוֹ הִיא תַּקָּנָתוֹ. וְכֵן אִם הָיָה יִשְׂרָאֵל אֶחָד כָּשֵׁר וְזֶה הַצְּדוֹקִי בֶּחָצֵר חֵרֵי זֶה אוֹסֵר עָלָיו עַד שֶׁיְּבַטֵּל לוֹ רְשׁוּתוֹ:

פרק ג

א חַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אִם יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים אוֹ יֶתֶר עַל זֶה וְהָיָה קָרוֹב מִן הָאָרֶץ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים. אֲפִלּוּ כֵּלוֹ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה וּמִקְצָתוֹ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה אוֹ כֵּלוֹ בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה וּמִקְצָתוֹ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה אִם רָצוּ יוֹשְׁבֵי שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת לְעָרֵב כֻּלָּן עֵרוּב אֶחָד הָרְשׁוּת בְּיָדָן וְיֵעָשׂוּ כְּחָצֵר אַחַת וִיטַלְטְלוּ מִזּוֹ לָזוֹ. וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין אִלּוּ לְעַצְמָן וְאִלּוּ לְעַצְמָן. הָיָה הַחַלּוֹן פְּחוֹת מֵאַרְבָּעָה אוֹ שֶׁהָיָה כֵּלוֹ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין אִלּוּ לְעַצְמָן וְאִלּוּ לְעַצְמָן:

ב בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּחַלּוֹן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אֲבָל שֶׁבֵּין שְׁנֵי בָּתִּים אֲפִלּוּ הָיָה לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה. וְכֵן חַלּוֹן שֶׁבֵּין בַּיִת לָעֲלִיָּה אִם רָצוּ מְעָרְבִין עֵרוּב אֶחָד אֲפִלּוּ שֶׁאֵין בֵּינֵיהֶם סָלָם. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה. הָיָה חַלּוֹן עָגֹל אִם יֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְרַבֵּעַ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה חֵרֵי הוּא כְּמְרֻבָּע:

ג כֹּתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אוֹ מַתְבֵּן שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים מְעָרְבִין עֵרוּב אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם. הָיָה גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה אוֹ יֶתֶר עַל כֵּן מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין אִלּוּ לְעַצְמָן וְאִלּוּ לְעַצְמָן. וְאִם הָיָה בֵּינֵיהֶם סָלָם מִכָּאן וְסָלָם מִכָּאן חֵרֵי הֵן כִּפְתָח. וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד. וַאֲפִלּוּ הָיָה הַסֻּלָּם זָקוּף וְסָמוּךְ לַכֹּתֶל שֶׁחֲרֵי אֵין יְכוֹלִין לַעֲלוֹת בּוֹ עַד שֶׁיְּמַשֵּׁךְ וְיִתְרַחֵק מִתַּחְתָּיו מִן הַכֹּתֶל חֲרֵי זֶה מַתִּיר. וַאֲפִלּוּ לֹא הָיָה מַגִּיעַ רֹאשׁ הַסֻּלָּם לְרֹאשׁ הַכֹּתֶל אִם נִשְׁאַר בֵּינֵיהֶן פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה חֲרֵי זֶה מַתִּיר וּמְעָרְבִין אֶחָד אִם רָצוּ:

ד הָיָה הַכֹּתֶל רָחָב אַרְבָּעָה וְעָשָׂה סֻלָּם מִכָּאן וְסֻלָּם מִכָּאן אַף עַל פִּי שֶׁהַסֻּלָּמוֹת מְרֻחָקִים זֶה מִזֶּה אִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד. אֵין בְּרוֹחַב הַכֹּתֶל אַרְבָּעָה אִם אֵין בֵּין הַסֻּלָּמוֹת שְׁלֹשָׁה מְעָרְבִין אֶחָד. הָיָה בֵּינֵיהֶם שְׁלֹשָׁה מְעָרְבִין שְׁנַיִם:

ה בָּנָה מַצֵּבָה עַל גַּבֵּי מַצֵּבָה בְּצַד הַכֹּתֶל. אִם יֵשׁ בַּתַּחְתּוֹנָה אַרְבָּעָה מְמַעֵט. אֵין בַּתַּחְתּוֹנָה אַרְבָּעָה וְאֵין בֵּינָהּ לְבֵין הָעֶלְיוֹנָה שְׁלֹשָׁה מְמַעֵט. וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד. וְכֵן בְּמַדְרֵגוֹת שֶׁל עֵץ שֶׁפְּמָכָן לַכֹּתֶל:

ו כֹּתֶל גָּבוֹהַּ שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וְזִיז יוֹצֵא בְּאֶמְצָעִיתוֹ אִם נִשְׁאַר מִן הַזִּיז עַד רֹאשׁ הַכֹּתֶל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה מַנִּיחַ סֻלָּם לִפְנֵי הַזִּיז וּמְעָרְבִין אֶחָד אִם רָצוּ. אֲבָל אִם הִנִּיחַ הַסֻּלָּם בְּצַד הַזִּיז אֵינוֹ מְמַעֵט. הָיָה הַכֹּתֶל גָּבוֹהַּ תִּשְׁעָה עָשָׂר טְפָחִים מוֹצִיא זִיז אֶחָד בָּאֶמְצַע וּמְעָרְבִין אֶחָד אִם רָצוּ שֶׁחֲרֵי מִן הַזִּיז עַד הָאָרֶץ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה וּמִן הַזִּיז הָעֶלְיוֹן עַד רֹאשׁ הַכֹּתֶל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה. הָיָה הַכֹּתֶל גָּבוֹהַּ עֶשְׂרִים טְפָחִים צָרִיךְ שְׁנֵי זִיזִין זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה. עַד שֶׁיִּהְיֶה בֵּין הַזִּיז הַתַּחְתּוֹן וּבֵין הָאָרֶץ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה וּבֵין הַזִּיז הָעֶלְיוֹן וּבֵין רֹאשׁ הַכֹּתֶל פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה. וּמְעָרְבִין אֶחָד אִם רָצוּ:

ז דֶּלֶק שֶׁחָתְכוֹ וּסְמָכוֹ עַל רֹאשׁ הַפֹּתֶל וְעַל הָאָרֶץ מְעָרְבִין אֶחָד אִם רָצוּ וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְקָבְעוֹ בַּבִּנְיָן. וְכֵן הַסֻּלָּם כְּבָדוֹ קוֹבְעוֹ וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְחַבְּרוֹ בַּבִּנְיָן. הָיוּ קַשִּׁין מַבְדִּילִין בֵּין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת וְסֻלָּם מִכָּאן אֵין מְעָרְבִין אֶחָד שֶׁהֲרֵי אֵין כַּף הָרֶגֶל עוֹלָה בַּסֻּלָּם לְפִי שֶׁאֵין לוֹ עַל מַה שֶּׁיִּסְמֹךְ. הָיָה סֻלָּם בָּאֶמְצַע וְקַשִּׁין מִכָּאן וְקַשִּׁין מִכָּאן אִם רָצוּ מְעָרְבִין שְׁנַיִם:

ח הָיָה אִילָן בְּצַד הַפֹּתֶל וְעָשָׂהוּ סֻלָּם לַפֹּתֶל. אִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד הוֹאִיל וְאִסּוּר שְׁבוּת הוּא שֶׁגָּרַם לוֹ שֶׁלֹּא יַעֲלֶה בָּאִילָן. עָשָׂה אֲשֵׁרָה סֻלָּם לַפֹּתֶל אֵין מְעָרְבִין אֶחָד מִפְּנֵי שֶׁאָסוּר לַעֲלוֹת עָלֶיהָ מִן הַתּוֹרָה שֶׁהֲרֵי הִיא אֲסוּרָה בַּהֲנָיָה:

ט כֹּתֶל שֶׁגְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וּבָא לְמַעֲטוֹ כְּדֵי לְעָרֵב עֵרוּב אֶחָד אִם יֵשׁ בְּאֹרֶךְ הַמִּעוּט אַרְבָּעָה טְפָחִים מְעָרְבִין אֶחָד. סָתַר מִקְצָת הַפֹּתֶל עַד שֶׁנִּתְמַעֵט מֵעֲשָׂרָה. צִדּוֹ הַקָּצָר נוֹתְנִין אוֹתוֹ לֶחָצֵר זוֹ וּשְׁאָר הַפֹּתֶל הַגָּבוֹהַּ לְבֵין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת:

י נִפְרַץ הַפֹּתֶל הַגָּבוֹהַּ שֶׁבֵּינֵיהֶן. אִם הָיְתָה הַפִּרְצָה עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין. וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין אֶחָד מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּפֻתַּח. הָיְתָה יֶתֶר מֵעֶשֶׂר מְעָרְבִין עֵרוּב אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין:

יא הָיְתָה הַפִּרְצָה פְּחוּתָה מֵעֶשֶׂר וּבָא לְהַשְׁלִימָהּ לְיֶתֶר מֵעֶשֶׂר חוֹקֵק בַּכֹּתֶל גֹּבַהּ עֲשָׂרָה טְפָחִים וּמְעָרְבִין עֵרוּב אֶחָד. וְאִם בָּא לִפְרֹץ לְכַתְּחִלָּה פִּרְצָה יֶתֶר מֵעֶשֶׂר בְּכָל הַכֹּתֶל צָרִיךְ לְהִיוֹת גֹּבַהּ הַפִּרְצָה מִלֹּא קוֹמָתוֹ:

יב חָרִיץ שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת עָמֹק עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה אוֹ יֶתֶר מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין. פָּחוֹת מִכָּאן מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם. וְאִם מִעֵט עָמְקוֹ בְּעָפָר אוֹ בִּצְרוֹרוֹת מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם שֶׁסְּתָמָם עָפָר וּצְרוֹרוֹת בְּחָרִיץ מְבֻטָּלִין הֵן. אֲבָל אִם מִלְּאָהוּ תֶּבֶן אוֹ קַשׁ אֵין מְמַעֲטִין עַד שֶׁיְּבַטֵּל:

יג וְכֵן אִם מִעֵט רָחְבּוֹ בְּלוּחַ אוֹ בְּקָנֶה שֶׁהוֹשִׁיטוֹ בְּאֹרֶךְ כָּל הֶחָרִיץ מְעָרְבִין אֶחָד וְאֵין מְעָרְבִין שְׁנַיִם. וְכָל הַדָּבָר הַנּוֹטֶל בְּשַׁבָּת כְּגוֹן הַסַּל וְהַסַּפָּל אֵין מְמַעֲטִין בּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן חִבְּרוֹ בָּאָרֶץ חִבּוּר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְשָׁמְטוֹ עַד שֶׁיַּחְפֹּר בְּדֶקֶר:

יד נָתַן לוּחַ שֶׁרָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל רֹחַב הֶחָרִיץ מְעָרְבִין אֶחָד וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין. וְכֵן שְׁתֵּי גְּזָזְטְרָאוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ אִם הוֹשִׁיט לוּחַ שֶׁרָחָב אַרְבָּעָה טְפָחִים מִזּוֹ לְזוֹ מְעָרְבִין עֵרוּב אֶחָד. וְאִם רָצוּ מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין אִלּוּ לְעַצְמָן וְאִלּוּ לְעַצְמָן. הָיוּ זוֹ בְּצַד זוֹ וְאֵינָן בְּשָׁוֶה אֶלָּא אַחַת לְמַעְלָה מִחֲבֶרְתָּהּ אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶן פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים חֲרֵי הֵן כִּכְצוֹצְטְרָא אַחַת וּמְעָרְבִין אַחַת. וְאִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם שְׁלֹשָׁה אוֹ יֶתֶר מְעָרְבִין שְׁנַיִם אִלּוּ לְעַצְמָן וְאִלּוּ לְעַצְמָן:

טו כֹּתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שֶׁהוּא רָחָב אַרְבָּעָה וְהָיָה גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מֵחָצֵר זוֹ וְשָׁוֶה לְקַרְקַע חָצֵר שְׁנִיָּה נוֹתְנִין רָחְבּוֹ לִבְנֵי הֶחָצֵר שֶׁהוּא שָׁוֶה לָהֶן וְיֶחְשַׁב מֵחֲצֵרָן. הוֹאִיל וְתַשְׁמִישׁוֹ בְּנַחַת לְאִלּוּ וְתַשְׁמִישׁוֹ בְּקֻשֶׁה לְאִלּוּ נוֹתְנִין אוֹתוֹ לְאִלּוּ שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ לָהֶן בְּנַחַת. וְכֵן חָרִיץ שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת עָמֹק עֲשָׂרָה טְפָחִים מִצַּד חָצֵר זוֹ וְשָׁוֶה לְקַרְקַע חָצֵר שְׁנִיָּה נוֹתְנִין רָחְבּוֹ לְחָצֵר שֶׁהִיא שָׁוָה לָהּ. מִפְּנֵי שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ נַחַת לָזֶה וְקֻשֶׁה לָזֶה נוֹתְנִין אוֹתוֹ לְאִלּוּ שֶׁתַּשְׁמִישׁוֹ לָהֶן בְּנַחַת:

טז הָיָה הַכֹּתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת נָמוּךְ מֵחָצֵר הָעֶלְיוֹנָה וְגָבוֹהַּ מֵחָצֵר הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁנִּמְצְאוּ בְּנֵי הָעֶלְיוֹנָה מִשְׁתַּמְּשִׁין בְּעָבְיוֹ עַל יְדֵי שִׁלְשׁוּל וּבְנֵי הַתַּחְתּוֹנָה מִשְׁתַּמְּשִׁין בְּעָבְיוֹ עַל יְדֵי זְרִיקָה שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין בּוֹ עַד שֶׁיְּעָרְבוּ שְׁתֵּיהֶן עֵרוּב אֶחָד. אֲבָל אִם לֹא עֵרְבוּ אֵין מַכְנִיסִין מֵעֲבִי כֹּתֶל זוֹ לַבָּתִּים וְאֵין מוֹצִיאִין מֵהַבָּתִּים לְעָבְיוֹ:

יז שְׁנֵי בָתִּים שֶׁבֵּינֵיהֶן חֲרָבָה שֶׁהִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד אִם יְכוֹלִין שְׁנֵיהֶם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֲרָבָה עַל יְדֵי זְרִיקָה אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה. וְאִם הָיָה תַּשְׁמִישָׁהּ לָזֶה בְּנַחַת וְהָאַחֵר אֵינוֹ יָכוֹל לִזְרֹק לָהּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲמֻקָּה מִמֶּנּוּ חֲרֵי זֶה שֶׁהִיא לוֹ בְּנַחַת מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ עַל יְדֵי זְרִיקָה:

יח כָּל גַּגּוֹת הָעִיר אַף עַל פִּי שֶׁזֶּה גָּבוֹהַּ וְזֶה נָמוּךְ עִם כָּל הַחֲצֵרוֹת וְעִם כָּל הַקַּרְפִּיפוֹת שֶׁהַקָּפוּ שֶׁלֹּא לְשֵׁם דִּירָה שֶׁאֵין בְּכָל אֶחָד מֵהֶן יֶתֶר עַל בֵּית סָאתַיִם עִם עֲבִי הַכְּתָלִים שֶׁבֵּין הַחֲצֵרוֹת עִם הַמְּבוֹאוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן לֶחִי אוֹ קוֹרָה כֻּלָּן רְשׁוּת אַחַת הֵן וּמְטַלְטְלִין בְּכֻלָּן בְּלֹא עֵרוּב כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכָן. אֲבָל לֹא כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת אֶלָּא אִם כֵּן עֵרְבוּ:

יט כֵּיצַד. כְּלִי שֶׁשָּׁבַת בְּתוֹךְ הֶחָצֵר בֵּין עֵרְבוּ אַנְשֵׁי הֶחָצֵר בֵּין לֹא עֵרְבוּ מֻתָּר לְהַעֲלוֹתוֹ מִן הֶחָצֵר לַגַּג אוֹ לְרֹאשׁ הַפֹּתֶל. וּמִן הַגַּג לְגַג אַחֵר הַסָּמוּךְ לוֹ אֲפִלּוּ הָיָה גָּבוֹהַּ מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא אוֹ נָמוּךְ. וּמִן הַגַּג הָאַחֵר לְחָצֵר שְׁנִיָּה וּמֵחָצֵר שְׁנִיָּה לְגַג שְׁלִישִׁי שֶׁל חָצֵר שְׁלִישִׁית. וּמִגַּג שְׁלִישִׁי לְמָבוֹי. וּמִן הַמָּבוֹי לְגַג רְבִיעִי עַד שֶׁיַּעֲבִירֶנּוּ כָּל הַמְּדִינָה כֻּלָּהּ דֶּרֶךְ גַּגּוֹת וַחֲצֵרוֹת אוֹ דֶּרֶךְ גַּגּוֹת וְקַרְפִּיפוֹת אוֹ דֶּרֶךְ חֲצֵרוֹת וְקַרְפִּיפוֹת אוֹ דֶּרֶךְ שְׁלָשְׁתָּן מִזֶּה לָזֶה וּמִזֶּה לָזֶה. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִכָּנֵס בִּכְלִי זֶה לְבֵית מִן הַבָּתִּים אֶלָּא אִם כֵּן עֵרְבוּ אַנְשֵׁי כָּל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלּוּ עֵרוּב אֶחָד:

כ וְכֵן אִם שָׁבַת הַכְּלִי בַּבַּיִת וְהוֹצִיאוֹ לֶחָצֵר לֹא יַעֲבִירֶנּוּ לְחָצֵר אַחֶרֶת אוֹ לְגַג אַחֵר אוֹ לְרֹאשׁ הַפֹּתֶל אוֹ לְקַרְפֵּף אֶלָּא אִם כֵּן עֵרְבוּ אַנְשֵׁי כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁמַּעֲבִירִין בָּהֶן כְּלִי זֶה עֵרוּב אֶחָד:

כא בּוֹר שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת אֵין מְמַלְּאִין מִמֶּנּוּ בְּשַׁבָּת אֶלָּא אִם כֵּן עָשׂוּ לוֹ מְחִצָּה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד דּוֹלֶה מֵרְשׁוּתוֹ. וְהֵיכָן מַצְנִיעִין אֶת הַמְּחִצָּה. אִם הָיְתָה לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה טֶפַח מִן הַמְּחִצָּה יוֹרֵד בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וְאִם הָיְתָה הַמְּחִצָּה כֻּלָּהּ בְּתוֹךְ הַמַּיִם צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה טֶפַח מִמֶּנָּה יוֹצֵא לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה נִכֶּרֶת רְשׁוּת זֶה מֵרְשׁוּת זֶה׃

כב וְכֵן אִם עָשׂוּ עַל פִּי הַבּוֹר קוֹרָה רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים זֶה מְמַלֵּא מִצַּד הַקּוֹרָה וְזֶה מְמַלֵּא מִצִּדָּהּ הָאַחֵר וּכְאִלּוּ הִבְדִּילָה חֵלֶק זֶה אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם מִעֹרָבִין מִלְּמַטָּה קַל הוּא שֶׁהֻקְלוּ חֲכָמִים בְּמַיִם׃

כג בְּאֵר שֶׁבְּאֶמְצַע הַשְּׁבִיל בֵּין שְׁנֵי כָּתְלֵי חֲצֵרוֹת אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מַפְלֶגֶת מִכֹּתֶל זֶה אַרְבָּעָה טְפָחִים וּמִכֹּתֶל זֶה אַרְבָּעָה טְפָחִים שְׁנֵיהֶם מְמַלְּאִין מִמֶּנָּה וְאֵין צְרִיכִין לְהוֹצִיא זִיזִין עַל גַּבָּהּ שֶׁאֵין אָדָם אוֹסֵר עַל חֲבֵרוֹ דֶּרֶךְ אֲוִיר׃

כד חָצֵר קְטַנָּה שֶׁנִּפְרְצָה בְּמִלּוֹאָהּ לְחָצֵר גְּדוֹלָה מִבְּעוֹד יוֹם. אַנְשֵׁי גְּדוֹלָה מְעָרְבִין לְעַצְמָן וּמַתָּרִים שֶׁהֲרֵי נִשְׁאַר לָהֶן פְּצִימִין מִכָּאן וּמִכָּאן. וַאֲנְשֵׁי קְטַנָּה אֲסוּרִין לְהוֹצִיא מִבָּתֵּיהֶן לְחָצֵר שֶׁלָּהֶן עַד שֶׁיְּעָרְבוּ עִם בְּנֵי הַגְּדוֹלָה עֵרוּב אֶחָד. שְׁדִיּוּרִין שֶׁל גְּדוֹלָה חֲשׁוּבִין כִּקְטַנָּה וְאֵין דִּיּוּרֵי קְטַנָּה חֲשׁוּבִין כִּגְדוֹלָה׃

כה שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שֶׁעֵרְבוּ עֵרוּב אֶחָד דֶּרֶךְ הַפֶּתַח שֶׁבֵּינֵיהֶן אוֹ דֶּרֶךְ הַחַלּוֹן וְנִסְתַּם הַפֶּתַח אוֹ הַחַלּוֹן בְּשַׁבָּת כָּל אַחַת וְאַחַת מַתֶּרֶת לְעַצְמָהּ הוֹאִיל וְהַתִּרָה מִקְצָת שַׁבָּת הַתִּרָה כֻּלָּהּ. וְכֵן שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת שֶׁעֵרְבָה זוֹ לְעַצְמָהּ וְנָפַל הַכֹּתֶל שֶׁבֵּינֵיהֶן בְּשַׁבָּת אִלּוּ מַתָּרִים לְעַצְמָן וּמוֹצִיאִין מִבָּתֵּיהֶן וּמְטַלְטְלִין עַד עִקַּר הַמְּחִצָּה. וְאִלּוּ מְטַלְטְלִין כֵּן עַד עִקַּר הַמְּחִצָּה הוֹאִיל וְהַתִּרָה מִקְצָת שַׁבָּת הַתִּרָה כֻּלָּהּ. וְאַף עַל פִּי שֶׁנִּתְבַּסְּפוּ הַדִּיּוּרִין שֶׁהַדִּיּוּרִין הַבָּאִין בְּשַׁבָּת אֵינָן אוֹסְרִין. נִפְתַּח הַחַלּוֹן וְנַעֲשָׂה הַפֶּתַח בְּשִׁגְגָה אוֹ שֶׁעָשׂוּ נְכָרִים לְדַעְתָּן חָזְרוּ לְהֶתֵּרָן. וְכֵן שְׁתֵּי סְפִינוֹת שֶׁהָיוּ קְשׁוּרוֹת זוֹ בָּזוֹ וְעֵרְבוּ וְנִפְסְקוּ אָסוּר לְטַלְטֵל מִזּוֹ לָזוֹ וַאֲפִלּוּ הָיָה מַקֶּפֶת מְחִצָּה. חָזְרוּ וְנִקְשְׁרוּ בְּשׁוֹגֵג חָזְרוּ לְהֶתֵּרָן׃

פרק ד

א אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁהָיוּ כֻּלָּם אוֹכְלִין עַל שֻׁלְחָן אֶחָד אַף עַל פִּי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ בַּיִת בִּפְנֵי עַצְמוֹ אֵין צְרִיכִין עֵרוּב מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּאַנְשֵׁי בַּיִת אֶחָד. וּכְשֵׁם שֶׁאֵין אִשְׁתּוֹ שֶׁל אָדָם וּבְנֵי בֵּיתוֹ וַעֲבָדָיו אוֹסְרִין עָלָיו וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְעָרֵב עִמָּהֶן כָּךְ אִלּוּ כְּאַנְשֵׁי בַּיִת אֶחָד הֵן מִפְּנֵי שֶׁהֵן כֻּלָּן סוֹמְכִין עַל שֻׁלְחָן אֶחָד׃

ב וְכֵן אִם הֻצְרְכוּ לַעֲשׂוֹת עֵרוּב עִם אַנְשֵׁי חָצֵר אַחֶרֶת עֵרוּב אֶחָד לְכֻלָּן וּפַת אַחַת בִּלְבַד מוֹלִיכִין לְאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁמְּעָרְבִין עִמּוֹ. וְאִם הָיָה הָעֵרוּב בָּא אֶצְלָן אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב כְּמוֹ הַבַּיִת שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ הָעֵרוּב שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לִתֵּן אֶת הַפַּת שֶׁכָּל אִלּוּ הַבָּתִּים כְּבַיִת אֶחָד הֵן חֲשׁוּבִין׃

ג וְכֵן אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁעֵרְבוּ נַעֲשׂוּ כֻּלָּן כְּבַיִת אֶחָד. וְאִם הֻצְרְכוּ לְעָרֵב עִם חָצֵר שְׁנִיָּה כְּפָר אֶחָד בִּלְבַד הוּא שֶׁמּוֹלִיכִין עַל יְדֵי כֻּלָּן לַמָּקוֹם שֶׁמְּעָרְבִין בּוֹ. וְאִם הָיָה הָעֵרוּב בָּא אֶצְלָן אֵינָן צְרִיכִין לִתֵּן פַּת׃

ד חֲמִשָּׁה שֶׁגָּבוּ אֶת הָעֵרוּב לְהוֹלִיכוֹ לְמָקוֹם שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ הָעֵרוּב כְּשֶׁהֵם מוֹלִיכִין אֵינָן צְרִיכִין לְהוֹלִיךְ עַל יְדֵי חֲמִשְׁתָּן אֶלָּא כְּפָר אַחַת שֶׁכֵּינָן שֶׁגָּבוּ כֻּלָּן נַעֲשׂוּ כְּאַנְשֵׁי בַּיִת אֶחָד׃

ה הָאָב וּבְנוֹ וְהָרַב וְתַלְמִידוֹ שֶׁהֵן שְׁרוּיִין בְּחָצֵר אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּבַיִת אֶחָד. וְאַף עַל פִּי שֶׁפְּעָמִים אוֹכְלִין עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וּפְעָמִים אֵינָן אוֹכְלִין הֲרֵי הֵן כְּבַיִת אֶחָד׃

ו הָאַחִים שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶם לוֹ בַּיִת בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְאֵינָן סוֹמְכִין עַל שֻׁלְחַן אֲבִיהֶן. וְכֵן הַנָּשִׁים אוֹ הָעֲבָדִים שֶׁאֵינָן סוֹמְכִין עַל שֻׁלְחַן בַּעֲלֵיהֶן אוֹ רַבָּן תָּמִיד אֲבָל אוֹכְלִין הֵם עַל שֻׁלְחָנוֹ בְּשָׂכָר מְלָאכָה שֶׁעוֹשִׂין לוֹ אוֹ בְּטוֹבָה יָמִים יְדוּעִין כְּמִי שֶׁפּוֹעֵד אֵצֶל חֲבֵרוֹ שָׁבוּעַ אוֹ חֹדֶשׁ. אִם אֵין עִמָּהֶן דִּיּוּרִין אֲחֵרִים בֶּחָצֵר אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב. וְאִם עֵרְבוּ עִם חָצֵר אַחֶרֶת עֵרוּב אֶחָד לְכֻלָּן. וְאִם בָּא הָעֵרוּב אֶצְלָן אֵין נוֹתְנִין פַּת. וְאִם הָיוּ דִּיּוּרִין עִמָּהֶן בֶּחָצֵר צְרִיכִין פַּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּשֶׁאָר אַנְשֵׁי הֶחָצֵר מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן סוֹמְכִין עַל שֻׁלְחָן אֶחָד תָּמִיד׃

ז חָמֵשׁ חֲבוּרוֹת שֶׁשָּׁבְתוּ בְּטַרְקְלִין אֶחָד. אִם הָיָה מַפְסִיק בֵּין כָּל חֲבוּרָה וַחֲבוּרָה מְחִצָּה הַמַּגַּעַת לַתִּקְרָה הֲרֵי כָּל חֲבוּרָה מֵהֶן כְּאִלּוּ הִיא בְּחֶדֶר בִּפְנֵי עַצְמוֹ אוֹ בַּעֲלִיָּה בִּפְנֵי עַצְמָהּ לְפִיכָךְ צְרִיכִין פַּת מִכָּל חֲבוּרָה. וְאִם אֵין הַמְּחִצּוֹת מַגִּיעוֹת לַתִּקְרָה כְּפָר אֶחָד לְכֻלָּן שֶׁכֻּלָּן כְּאַנְשֵׁי בַּיִת אֶחָד חֲשׁוּבִין׃

ח מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּחֲצַר חֲבֵרוֹ בַּיִת שַׁעַר שֻׁרַבִּים דּוֹרְסִין בּוֹ אוֹ אַכְסַדְרָה אוֹ מִרְפֶּסֶת אוֹ בַּיִת הַבָּקָר אוֹ בַּיִת הַתֶּבֶן אוֹ בַּיִת הָעֵצִים אוֹ אוֹצָר הֲרֵי זֶה אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו עַד שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עִמּוֹ בֶּחָצֵר מָקוֹם דִּירָה שֶׁהוּא סוֹמֵךְ עָלָיו לֶאֱכֹל בּוֹ פִּתּוֹ וְאַחַר כָּךְ יִהְיֶה אוֹסֵר עָלָיו עַד שֶׁיְּעָרֵב עִמּוֹ. אֲבָל מָקוֹם לִינָה אֵינוֹ אוֹסֵר. לְפִיכָךְ אִם קָבַע לוֹ מָקוֹם לֶאֱכֹל בּוֹ בְּבַיִת שַׁעַר אוֹ בְּאַכְסַדְרָה וּמִרְפֶּסֶת אֵינוֹ אוֹסֵר עָלָיו לְפִי שֶׁאֵינוֹ מָקוֹם דִּירָה׃

ט עֲשָׂרָה בָּתִּים זֶה לִפְנִים מִזֶּה הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהַשֵּׁנִי לוֹ הֵם שֶׁשָּׁנוּ אֵין הָעֵרוּב וְהַשְּׁמוֹנָה בָּתִּים הַחִיצוֹנִים אֵינָן נוֹתְנִין אֶת הָעֵרוּב הוֹאִיל וְרֹבִּים דּוֹרְסִין בָּהֶן הֲרֵי הֵן כְּבֵית שַׁעַר וְהַדָּר בְּבֵית שַׁעַר אֵינוֹ אוֹסֵר. אֲבָל הַתְּשִׁיעִי אֵין דּוֹרְסִין בּוֹ רַבִּים אֶלָּא יָחִיד לְפִיכָךְ אוֹסֵר עַד שֶׁיִּתֵּן עֵרוּבוֹ׃

י שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וּבֵינֵיהֶן שְׁלֹשָׁה בָּתִּים פְּתוּחִים זֶה לָזֶה וּפְתוּחִים לַחֲצֵרוֹת וְהֵבִיאוּ בְּנֵי חָצֵר זוֹ עֵרוּבָן דֶּרֶךְ הַבַּיִת הַפָּתוּחַ לָהֶן וְהִנִּיחוּהוּ בְּבֵית אֶמְצָעִי. וְכֵן הֵבִיאוּ בְּנֵי הֶחָצֵר הָאַחֵר עֵרוּבָן דֶּרֶךְ הַפָּתוּחַ לָהֶן וְהִנִּיחוּהוּ בַּבַּיִת הָאֶמְצָעִי. אוֹתָן הַשְּׁלֹשָׁה בָּתִּים אֵינָן צְרִיכִין לִתֵּן אֶת הַפַּת. הָאֶמְצָעִי מִפְּנֵי שֶׁהִנִּיחוּ בּוֹ הָעֵרוּב וְהַשְּׁנַיִם שֶׁמִּצְדָּדָיו מִפְּנֵי שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן בֵּית שַׁעַר לְאַנְשֵׁי חָצֵר׃

יא שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת וּשְׁנֵי בָּתִּים פְּתוּחִין זֶה לָזֶה בֵּינֵיהֶן וְהֵבִיאוּ אֵלּוּ עֵרוּבָן דֶּרֶךְ הַבַּיִת הַפָּתוּחַ לָהֶן וְהִנִּיחוּהוּ בַּבַּיִת הַשֵּׁנִי הַסָּמוּךְ לֶחָצֵר הָאַחֶרֶת וְהֵבִיאוּ אֵלּוּ עֵרוּבָן דֶּרֶךְ הַפֶּתַח הַסָּמוּךְ לָהֶן וְהִנִּיחוּהוּ בַּבַּיִת הָאַחֵר. שְׁתֵּיהֶן לֹא קָנוּ עֵרוּב. שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן הִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּבֵית שַׁעַר שֶׁל חָצֵר אַחֶרֶת׃

יב אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר שֶׁהָיָה גּוֹסֵס אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִחְיוֹת בּוֹ בַּיּוֹם הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עַל בְּנֵי הֶחָצֵר עַד שֶׁיִּזַּכּוּ לוֹ בְּפַת וְיַעֲרְבוּ עָלָיו. וְכֵן קָטָן אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱכֹל כַּזַּיִת הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עַד שֶׁיַּעֲרְבוּ עָלָיו. אֲבָל הָאוֹרֵחַ אֵינוֹ אוֹסֵר לְעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ׃

יג אֶחָד מִבְּנֵי חָצֵר שֶׁהִנִּיחַ בֵּיתוֹ וְהָלַךְ וְשָׁבַת בְּחָצֵר אַחֶרֶת אֲפִלּוּ הָיְתָה סְמוּכָה לַחֲצֵרוֹ. אִם הִסִּיעַ מִלִּבּוֹ וְאֵין דַּעְתּוֹ לַחֲזוֹר לְבֵיתוֹ בְּשַׁבָּת הֲרֵי זֶה אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל עוֹבֵד כּוֹכָבִים אֲפִלּוּ הָלַךְ לִשְׁבֹּת בְּעִיר אַחֶרֶת אוֹסֵר עֲלֵיהֶן עַד שֶׁיִּשְׁכְּרוּ מִמֶּנּוּ מָקוֹמוֹ שֶׁהֲרֵי אֶפְשָׁר שֶׁיָּבוֹא בְּשַׁבָּת׃

יד בַּעַל הֶחָצֵר שֶׁהִשְׁכִּיר מִבָּתֵּי חֲצֵרוֹ לַאֲחֵרִים וְהִנִּיחַ לוֹ כֵּלִים אוֹ מִינֵי סְחוֹרָה בְּכָל בַּיִת וּבַיִת מֵהֶן אֵינָן אוֹסְרִין עָלָיו הוֹאִיל וְיֵשׁ לוֹ תְּפִיסַת יָד בְּכָל בַּיִת מֵהֶן נַעֲשׂוּ הַכֹּל כְּאוֹרְחִין אֶצְלוֹ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּשֶׁהִנִּיחַ שָׁם דָּבָר שֶׁאָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּשַׁבָּת כְּגוֹן טָבָל וַעֲשָׁשִׂיוֹת. אֲבָל אִם נִשְׁאַר לוֹ בְּכָל בַּיִת מֵהֶן כֵּלִים שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטְלָן הוֹאִיל וְאֶפְשָׁר שֶׁיּוֹצִיאֵם הַיּוֹם וְלֹא יִשָּׁאֵר לוֹ שָׁם תְּפִיסַת יָד הֲרֵי אֵלּוּ אוֹסְרִין עָלָיו עַד שֶׁיַּעֲרְבוּ׃

טו אַנְשֵׁי הֶחָצֵר שֶׁשָּׁכְחוּ וְלֹא עֵרְבוּ אֵין מוֹצִיאִים מִבָּתִּים לְחָצֵר וְלֹא מֵחָצֵר לְבָתִּים אֲבָל מְטַלְטְלִין הֵן כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בֶּחָצֵר בְּכָל הֶחָצֵר וּבְכָל הַנֶּחְשָׁב עִם הֶחָצֵר. וְאִם הָיְתָה שָׁם מִרְפֶּסֶת אוֹ עֲלִיָּה וְעֵרְבוּ אַנְשֵׁי הֶחָצֵר לְעַצְמָן וְאַנְשֵׁי הַמִּרְפֶּסֶת לְעַצְמָן. אַנְשֵׁי הַמִּרְפֶּסֶת אוֹ אַנְשֵׁי הָעֲלִיָּה מְטַלְטְלִין כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּבָתֵּיהֶן בְּכָל הַמִּרְפֶּסֶת וּבְכָל הַנֶּחְשָׁב עִמָּהּ אוֹ בְּכָל רֹחַב הָעֲלִיָּה וּבְכָל הַנֶּחְשָׁב עִמָּהּ. וְאַנְשֵׁי הֶחָצֵר מְטַלְטְלִין בְּכָל הֶחָצֵר וּבְכָל הַנֶּחְשָׁב עִמָּהּ. וְכֵן אִם הָיָה יָחִיד דָּר בְּעֲלִיָּה וְשָׁכַחוּ וְלֹא עֵרְבוּ. זֶה מְטַלְטֵל בְּכָל הָעֲלִיָּה וְהַנֶּחְשָׁב עִמָּהּ וְזֶה מְטַלְטֵל בְּכָל הֶחָצֵר וְהַנֶּחְשָׁב עִמָּהּ׃

טז כֵּיצַד. הַסֻּלָּע אוֹ תֵּל וְכֵיוֹצֵא בּוֹ שֶׁבְּתוֹךְ הֶחָצֵר אִם אֵינָן גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה טְפָחִים הֲרֵי אֵלּוּ נֶחְשָׁבִין בֵּין הֶחָצֵר וּבֵין הַמִּרְפֶּסֶת וּשְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין לְהוֹצִיא שָׁם כֵּלִים שֶׁבַּבָּתִּים. וְאִם גְּבוֹהִין עֲשָׂרָה וְהָיָה בֵּינֵיהֶן וּבֵין הַמִּרְפֶּסֶת פָּחוֹת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי אֵלּוּ נֶחְשָׁבִין עִם הַמִּרְפֶּסֶת שֶׁהֲרֵי הֵן שָׁוִין לָהּ וּבְנֵי מִרְפֶּסֶת מֻתָּרִין בָּהֶם. וְאִם הָיוּ רְחוֹקִין מִן הַמִּרְפֶּסֶת אַרְבָּעָה טְפָחִים אוֹ יֶתֶר עַל כֵּן אַף עַל פִּי שֶׁגְּבוֹהִין עֲשָׂרָה הֲרֵי אֵלּוּ בִּכְלַל הֶחָצֵר וְהַמִּרְפֶּסֶת לְפִי שֶׁשְּׁנֵיהֶן אֲפָשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן עַל יְדֵי זְרִיקָה. לְפִיכָךְ שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין לְהוֹצִיא לְשָׁם כְּלֵי הַבָּתִּים עַד שֶׁיַּעֲרְבוּ. הָיְתָה מַצֵּבָה רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים לִפְנֵי הַמִּרְפֶּסֶת אֵין הַמִּרְפֶּסֶת אוֹסֶרֶת עַל בְּנֵי הֶחָצֵר שֶׁהֲרֵי נֶחְלְקָה מֵהֶן׃

יז זִיזִין הַיּוֹצְאִין מִן הַכְּתָלִים. כָּל שֶׁהוּא לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים הֲרֵי זֶה נֶחְשָׁב מִן הֶחָצֵר וּבְנֵי הֶחָצֵר מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ. וְכָל שֶׁהוּא בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים הָעֶלְיוֹנִים הַסְּמוּכִין לַעֲלִיָּה. אַנְשֵׁי עֲלִיָּה מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ וְהַנִּשְׁאָר בֵּין עֲשָׂרָה הַתַּחְתּוֹנִים עַד תְּחִלַּת עֲשָׂרָה הָעֶלְיוֹנִים מִן הַזִּיזִין הַיּוֹצְאִין שָׁם שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין בּוֹ וְאֵין מִשְׁתַּמְּשִׁין בָּהֶן בַּכֵּלִים שֶׁבַּבָּתִּים אֶלָּא אִם כֵּן עֵרְבוּ׃

יח בּוֹר שֶׁבֶּחָצֵר אִם הָיָה מָלֵא פֵּרוֹת טְבָלִים שֶׁאָסוּר לְטַלְטְלָן בְּשַׁבָּת וְכֵיוֹצֵא בָּהֶן הֲרֵי הוּא וְחֶלְיָתוֹ כְּסֶלַע אוֹ תֵּל שֶׁבֶּחָצֵר. אִם הָיָה גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְהָיָה סָמוּךְ לַמִּרְפֶּסֶת הֲרֵי הוּא נֶחְשָׁב עִם הַמִּרְפֶּסֶת. אֲבָל אִם הָיָה מָלֵא מַיִם אֵין בְּנֵי חָצֵר וְלֹא בְּנֵי מִרְפֶּסֶת מַכְנִיסִין מִמֶּנּוּ לַבָּתִּים עַד שֶׁיַּעֲרְבוּ׃

יט שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ וְאַנְשֵׁי הַפְּנִימִית יוֹצְאִין וְנִכְנָסִין וְעוֹבְרִין עַל הַחִיצוֹנָה. עֵרְבָה הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרְבָה הַחִיצוֹנָה הַפְּנִימִית מֻתֶּרֶת וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה. עֵרְבָה הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרְבָה הַפְּנִימִית שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. הַפְּנִימִית מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עֵרְבָה וְהַחִיצוֹנָה מִפְּנֵי אֵלּוּ שֶׁלֹּא עֵרְבוּ שֶׁעוֹבְרִין עֲלֵיהֶן. עֵרְבוּ זוֹ לְעַצְמָהּ וְזוֹ לְעַצְמָהּ זוֹ מֻתֶּרֶת בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ מֻתֶּרֶת בִּפְנֵי עַצְמָהּ אֲבָל אֵין מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לָזוֹ׃

כ שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרֵב הַפְּנִימִית בְּהֶתֵּרָהּ עוֹמֶדֶת. שָׁכַח אֶחָד מִן בְּנֵי הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרֵב עִמָּהֶן אַף הַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה מִפְּנֵי אֵלּוּ בְּנֵי הַפְּנִימִית שֶׁלֹּא עָלָה לָהֶן עֵרוּב עוֹבְרִין עֲלֵיהֶן׃

כא עָשׂוּ שְׁתֵּיהֶן עֵרוּב אֶחָד אִם הִנִּיחוּהוּ בַּחִיצוֹנָה וְשָׁכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עֵרֵב בֵּין שֶׁהָיָה מִבְּנֵי הַחִיצוֹנָה בֵּין מִבְּנֵי הַפְּנִימִית שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת עַד שֶׁיְּבַטֵּל לָהֶן שֶׁהָרֵי בְּאַרְנוּ שֶׁמְּבַטְּלִין מֵחָצֵר לֶחָצֵר. וְאִם הִנִּיחוּ עֵרוּבָן בַּפְּנִימִית וְשָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרֵב הַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה וּפְנִימִית מֻתֶּרֶת בִּמְקוֹמָהּ. שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרֵב שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת עַד שֶׁיְּבַטֵּל לָהֶן׃

כב הָיָה אֶחָד דָּר בֶּחָצֵר זוֹ וְאֶחָד דָּר בֶּחָצֵר זוֹ אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב אֶלָּא כָּל אֶחָד מֵהֶן מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל חֲצֵרוֹ. וְאִם הָיָה עוֹבֵד כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת בַּפְּנִימִית אַף עַל פִּי שֶׁהוּא אֶחָד הֲרֵי הוּא כְּרַבִּים וְאוֹסֵר עַל הַחִיצוֹנָה עַד שֶׁיִּשְׁכְּרוּ מִקּוֹמוֹ׃

כג שָׁלֹשׁ חֲצֵרוֹת הַפְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ וְרַבִּים בְּכָל חָצֵר מֵהֶן. עֵרְבוּ שְׁתַּיִם הַחִיצוֹנוֹת עִם הָאֶמְצָעִית הִיא מֻתֶּרֶת עִמָּהֶן וְהֵן מֻתָּרוֹת עִמָּהּ וּשְׁתַּיִם הַחִיצוֹנוֹת אֲסוּרוֹת זוֹ עִם זוֹ עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ שְׁלָשְׁתָּן עֵרוּב אֶחָד. הָיָה בְּכָל חָצֵר מֵהֶן אֶחָד אַף עַל פִּי שֶׁרַבִּים דּוֹרְסִין בַּחִיצוֹנָה אֵינָן צְרִיכִין לְעָרֵב אֶחָד מֵהֶן מֻתָּר בִּמְקוֹמוֹ. הָיוּ שְׁנַיִם בַּפְּנִימִית הוֹאִיל וְהֵן אֲסוּרִין בִּמְקוֹמָן עַד שֶׁיְּעָרְבוּ הֲרֵי הֵן אוֹסְרִין עַל הַיְחִידִים שֶׁבָּאֶמְצָעִית וְשֶׁבַּחִיצוֹנָה עַד שֶׁיְּעָרְבוּ שְׁנַיִם שֶׁבַּפְּנִימִית. זֶה הַכְּלָל רֶגֶל הָאֲסוּרָה בִּמְקוֹמָהּ אוֹסֶרֶת שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמָהּ וְרֶגֶל הַמֻּתֶּרֶת בִּמְקוֹמָהּ אֵינָהּ אוֹסֶרֶת שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמָהּ מִפְּנֵי שֶׁעוֹבֶרֶת עֲלֵיהֶן׃

כד שְׁתֵּי כְּצוֹצְטְרִיּוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ שֶׁהֵן לְמַעְלָה מִן הַמַּיִם אַף עַל פִּי שֶׁעָשְׂתָה כָּל אַחַת מֵהֶן מְחִצָּה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים יוֹרֶדֶת מִכָּל אַחַת וְאַחַת. אִם הָיוּ שְׁתֵּי הַכְּצוֹצְטְרִיּוֹת בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה טְפָחִים הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין לְמַלְאוֹת עַד שֶׁיְּעָרְבוּ שְׁתֵּיהֶן עֵרוּב אֶחָד מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּצוֹצְטְרָא אַחַת. וְאִם הָיָה בֵּין הָעֶלְיוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה יוֹתֵר עַל עֲשָׂרָה טְפָחִים וְעֵרְבָה זוֹ לְעַצְמָהּ וְזוֹ לְעַצְמָהּ שְׁתֵּיהֶן מֻתָּרוֹת לְמַלְאוֹת׃

כה לֹא עָשְׂתָה הָעֶלְיוֹנָה מְחִצָּה וְעָשְׂתָה הַתַּחְתּוֹנָה אַף הַתַּחְתּוֹנָה אֲסוּרָה לְמַלְאוֹת מִפְּנֵי דְּלִי שֶׁל בְּנֵי הָעֶלְיוֹנָה שֶׁהֵן אֲסוּרִין שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ. עָשְׂתָה הָעֶלְיוֹנָה מְחִצָּה וְלֹא עָשְׂתָה הַתַּחְתּוֹנָה הָעֶלְיוֹנָה מֻתֶּרֶת לְמַלְאוֹת וְהַתַּחְתּוֹנָה אֲסוּרָה. וְאִם נִשְׁתַּתְּפוּ בְּנֵי הַתַּחְתּוֹנָה עִם בְּנֵי הָעֶלְיוֹנָה בַּמְּחִצָּה שֶׁעָשׂוּ שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת לְמַלְאוֹת עַד שֶׁיְּעָרְבוּ עֵרוּב אֶחָד׃

כו שָׁלֹשׁ דִּיאָטוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ עֶלְיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה שֶׁל אֶחָד וְאֶמְצָעִית שֶׁל אֶחָד לֹא יִשְׁלֹשׁ מִן הָעֶלְיוֹנָה לַתַּחְתּוֹנָה דֶּרֶךְ אֶמְצָעִית שֶׁאֵין מְשַׁלְשְׁלִין מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת דֶּרֶךְ רְשׁוּת אַחֵר. אֲבָל מְשַׁלְשֵׁל הוּא מִן הָעֶלְיוֹנָה לְהַתַּחְתּוֹנָה שֶׁלֹּא דֶּרֶךְ אֶמְצָעִית׃

כז שְׁתֵּי דִּיאָטוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ וְחָצֵר אַחַת תַּחְתֵּיהֶן שֶׁשּׁוֹפְכִין לְתוֹכָהּ הַמַּיִם לֹא יִשְׁפְּכוּ לְתוֹכָהּ עַד שֶׁיְּעָרְבוּ שְׁתֵּיהֶן עֵרוּב אֶחָד. עָשׂוּ מִקְצָתָן עוּקָה בְּחָצֵר לִשְׁפֹּךְ בָּהּ הַמַּיִם וּמִקְצָתָן לֹא עָשׂוּ. אֵלּוּ שֶׁעָשׂוּ שׁוֹפְכִים לָעוּקָה שֶׁלָּהֶן וְאֵלּוּ שֶׁלֹּא עָשׂוּ לֹא יִשְׁפְּכוּ לַחָצֵר עַד שֶׁיְּעָרְבוּ. וְאִם עָשׂוּ אֵלּוּ עוּקָה וְאֵלּוּ עוּקָה כָּל אַחַת מִשְּׁתֵּיהֶן שׁוֹפֶכֶת לָעוּקָה שֶׁלָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֵרְבוּ׃

פרק ה

א אֲנָשִׁי מָבוֹי שֶׁהָיָה בֵּינֵיהֶן שִׁתּוּף בְּמַאֲכָל אֶחָד לְעִנְיַן סְחוֹרָה כְּגוֹן שֶׁקָּנוּ יַיִן בְּשֻׁתָּפוּת אוֹ שֶׁמֶן אוֹ דְּבַשׁ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן אֵינָן צְרִיכִין שִׁתּוּף אַחֵר לְעִנְיַן שַׁבָּת אֶלָּא סוֹמְכִין עַל שִׁתּוּף שֶׁל סְחוֹרָה. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה הַמִּין שֶׁהֵן שֻׁתָּפִין בּוֹ מִין אֶחָד וּבִכְלִי אֶחָד. אֲבָל אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן שֻׁתָּף לָזֶה בְּיַיִן וּלְאַחֵר בְּשֶׁמֶן אוֹ שֶׁהָיָה הַכֹּל יַיִן וְהָיָה בִּשְׁנֵי כֵּלִים הֲרֵי אֵלּוּ צְרִיכִין שִׁתּוּף אַחֵר לְעִנְיַן שַׁבָּת׃

ב אֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁבִּקֵּשׁ מֵחֲבֵרוֹ יַיִן אוֹ שֶׁמֶן קֹדֶם הַשַּׁבָּת וְלֹא נָתַן לוֹ בָּטֵל הַשִּׁתּוּף. שֶׁהֲרֵי גִּלָּה דַּעְתּוֹ שֶׁאֵינָן כֻּלָּן כְּשֻׁתָּפִין שֶׁאֵין מַקְפִּידִין זֶה עַל זֶה. אֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁרָגִיל לְהִשְׁתַּתֵּף עִם בְּנֵי הַמָּבוֹי וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף. בְּנֵי מָבוֹי נִכְנָסִין לְבֵיתוֹ וְנוֹטְלִין מִמֶּנּוּ שִׁתּוּף בְּעַל כָּרְחוֹ. וְאֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְהִשְׁתַּתֵּף כְּלָל עִם בְּנֵי הַמָּבוֹי כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶן׃

ג אֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁהָיָה לוֹ אוֹצָר שֶׁל יַיִן אוֹ שֶׁמֶן וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן הֲרֵי זֶה מְזַכֶּה מִמֶּנּוּ מְעַט לְכָל בְּנֵי הַמָּבוֹי לְהִשְׁתַּתֵּף בּוֹ וּמְעָרֵב בּוֹ עֲלֵיהֶם. וַאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִפְרִישׁוֹ וְלֹא יְחָדוֹ אֶלָּא הֲרֵי הוּא מְעֹרָב בָּאוֹצָר הֲרֵי זֶה שִׁתּוּף׃

ד חָצֵר שֶׁיֵּשׁ לָהּ שְׁנֵי פְּתָחִים לִשְׁנֵי מְבוֹאוֹת אִם נִשְׁתַּתְּפָה עִם אֶחָד מֵהֶן בִּלְבַד נֶאֶסְרָה בַּמָּבוֹי הַשֵּׁנִי וְאֵינָהּ מוֹצִיאָה וּמַכְנִיסָה בּוֹ. לְפִיכָךְ אִם זָכָה אֶחָד בְּשִׁתּוּף לְכָל בְּנֵי הַמָּבוֹי וְשִׁתֵּף עֲלֵיהֶן צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לְאַנְשֵׁי הֶחָצֵר זוֹ. שֶׁאֵינָן מִשְׁתַּתְּפִין אֶלָּא מִדַּעְתָּן שֶׁאֵינָהּ זְכוּת לָהֶן שֶׁמָּא בַּמָּבוֹי הַשֵּׁנִי רוֹצִים לְהִשְׁתַּתֵּף וְלֹא בָזֶה׃

ה אִשְׁתּוֹ שֶׁל אָדָם מְעֹרֶבֶת לוֹ שֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ וְהוּא שֶׁלֹּא יֶאֱסְרוֹ עַל שְׁכֵנָיו. אֲבָל אִם אוֹסֵר אֵינָהּ מְעֹרֶבֶת עָלָיו וְלֹא מִשְׁתַּתֶּפֶת עָלָיו אֶלָּא מִדַּעְתּוֹ. כֵּיצַד אוֹסֵר. כְּגוֹן שֶׁאָמַר אֵינִי מְעָרֵב עִמָּכֶם אוֹ אֵינִי מִשְׁתַּתֵּף עִמָּכֶם׃

ו נִשְׁתַּתְּפוּ אֲנָשִׁי חָצֵר זוֹ עִם אֶחָד מִשְּׁנֵי הַמְּבוֹאוֹת אִם בְּמִין אֶחָד נִשְׁתַּתְּפוּ אֲפִלּוּ כֻּלָּה אוֹתוֹ הַמִּין הֲרֵי זֶה עוֹשֶׂה שִׁתּוּף אַחַר וּמְזַכֶּה לָהֶן וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעָם פַּעַם שְׁנִיָּה. וְאִם בִּשְׁנֵי מִינִין נִשְׁתַּתְּפוּ וְנִתְמַעֵט הָאֹכֶל מוֹסִיף וּמְזַכֶּה וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעָן. וְאִם כָּלוּ מְזַכֶּה לָהֶם וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעָם. נִתְוַסְּפוּ שְׁכֵנִים בֶּחָצֵר זוֹ מְזַכֶּה לָהֶם וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעָם׃

ז נִשְׁתַּתְּפָה חָצֵר זוֹ עִם בְּנֵי הַמָּבוֹי זֶה מִפֶּתַח זֶה וְעִם בְּנֵי הַמָּבוֹי הַשֵּׁנִי מִן הַפֶּתַח הָאַחֵר מֻתֶּרֶת עִם שְׁנֵיהֶן וְהֵן מֻתָּרִין עִמָּהּ וּשְׁנֵי הַמְּבוֹאוֹת אֲסוּרִין זֶה עִם זֶה. לֹא עֵרְבָה עִם אֶחָד מֵהֶם אוֹסֶרֶת עַל שְׁנֵיהֶן׃

ח הָיְתָה חָצֵר זוֹ רְגִילָה בְּפֶתַח אֶחָד וְהַפֶּתַח הַשֵּׁנִי אֵינָהּ רְגִילָה. זֶה שֶׁרְגִילָה לְהִכָּנֵס וְלָצֵאת בּוֹ אוֹסֵר וְשֶׁאֵינָהּ רְגִילָה בּוֹ אֵינוֹ אוֹסֵר. עֵרְבָה עִם מָבוֹי שֶׁאֵינָהּ רְגִילָה בּוֹ הֵתֵר הַמָּבוֹי הָאַחֵר לַעֲצְמוֹ וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְעָרֵב עִמָּהּ׃

ט עֵרְבוּ בְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁהִיא רְגִילָה בּוֹ לַעֲצְמָן וְהִיא לֹא עֵרְבָה עִמּוֹ וְלֹא עִם בְּנֵי הַמָּבוֹי הָאַחֵר שֶׁאֵינָהּ רְגִילָה בּוֹ וְגַם לֹא עֵרְבוּ בְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁאֵינָהּ רְגִילָה בּוֹ. דּוֹחִין אוֹתָהּ אֵצֶל זֶה הַמָּבוֹי שֶׁאֵינָהּ רְגִילָה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עֵרֵב. הוֹאִיל וְהִיא לֹא עֵרְבָה וְהוּא לֹא עֵרֵב דּוֹחִין אוֹתָהּ אֶצְלוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא תֶּאֱסֹר עַל מָבוֹי זֶה שֶׁעֵרֵב לְעַצְמוֹ׃

י חָצֵר שֶׁיֵּשׁ לָהּ פֶּתַח לְמָבוֹי וּפֶתַח אַחֵר לְבִקְעָה אוֹ לְקַרְפַּף יֵתֵר מִבֵּית סָאתַיִם הוֹאִיל וְאָסוּר לְטַלְטֵל מֵחָצֵר לְאוֹתוֹ הַקַּרְפַּף אֵינוֹ סוֹמֵךְ אֶלָּא עַל פֶּתַח שֶׁל מָבוֹי לְפִיכָךְ אוֹסֵר עַל בְּנֵי הַמָּבוֹי עַד שֶׁיִּשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהֶן. אֲבָל אִם הָיָה הַקַּרְפַּף בֵּית סָאתַיִם אוֹ פָּחוֹת אֵינוֹ אוֹסֵר עַל בְּנֵי הַמָּבוֹי שֶׁעַל הַפֶּתַח הַמְיֻחָד לוֹ סוֹמֵךְ הוֹאִיל וּמֻתָּר לְטַלְטֵל בְּכָל הַקַּרְפַּף׃

יא אֶחָד מִבְּנֵי מָבוֹי שֶׁהָלַךְ לִשְׁבֹּת בְּמָבוֹי אַחֵר אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. וְכֵן אֶחָד מִבְּנֵי מָבוֹי שֶׁבָּנָה מַצֵּבָה רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים עַל פִּתְחוֹ אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן שֶׁהֲרֵי הִפְרִישׁ עַצְמוֹ מֵהֶן וְחָלַק רְשׁוּתוֹ׃

יב אַנְשֵׁי מָבוֹי שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ מִקְצָתָן וְשָׁכְחוּ מִקְצָתָן וְלֹא נִשְׁתַּתְּפוּ מְבַטְּלִין רְשׁוּתָן לְאִלּוּ שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ. וְדִינָם לְעִנְיַן בִּטּוּל רְשׁוּת כְּדִין אַנְשֵׁי חָצֵר שֶׁשָּׁכַח אֶחָד מֵהֶן אוֹ שְׁנַיִם וְלֹא עֵרְבוּ. וּכְבָר אָמַרְנוּ שֶׁכָּל אָדָם עִם אַנְשֵׁי בֵּיתוֹ הַסְּמוּכִים עַל שֻׁלְחָנוֹ כְּאִישׁ אֶחָד הֵן חֲשׁוּבִין בֵּין לְעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בֵּין לְשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת׃

יג מָבוֹי שֶׁעֵרְבוּ כָּל חֲצֵרוֹת שֶׁבּוֹ כָּל חָצֵר וְחָצֵר בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְאַחַר כָּךְ נִשְׁתַּתְּפוּ כֻּלָּן בַּמָּבוֹי. שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי הֶחָצֵר וְלֹא עֵרֵב עִם בְּנֵי חֲצֵרוֹ לֹא הִפְסִיד כְּלוּם. שֶׁהֲרֵי כֻּלָּם נִשְׁתַּתְּפוּ וְעַל הַשִּׁתּוּף סוֹמְכִין וְלֹא הִצְרִיכוּ לְעָרֵב בַּחֲצֵרוֹת עִם הַשִּׁתּוּף אֶלָּא שֶׁלֹּא לְשַׁכֵּחַ לַתִּינוֹקוֹת תּוֹרַת עֵרוּב וַהֲרֵי עֵרְבוּ בַּחֲצֵרוֹת. אֲבָל אִם שָׁכַח אֶחָד מִבְּנֵי הַמָּבוֹי וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף אֲסוּרִים בַּמָּבוֹי וּמֻתָּרִין כָּל בְּנֵי חָצֵר לְטַלְטֵל בַּחֲצֵרָן שֶׁהַמָּבוֹי לַחֲצֵירוֹת כְּחָצֵר לַבָּתִּים׃

יד נִשְׁתַּתְּפוּ בַּמָּבוֹי וְשָׁכְחוּ כֻּלָּן לְעָרֵב בָּחֲצֵרוֹת. אִם אֵין מַקְפִּידִין עַל פְּרוּסָתָן סוֹמְכִין עַל הַשִּׁתּוּף בַּשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה בִּלְבַד. וְאֵין מַתִּירִין לָהֶן דָּבָר זֶה אֶלָּא מִדַּחַק׃

טו מָבוֹי שֶׁלֹּא נִשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ אִם עֵרְבוּ חֲצֵרוֹת עִם הַבָּתִּים אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת כְּכַרְמְלִית. מֵאַחַר שֶׁעֵרְבוּ חֲצֵרוֹת עִם הַבָּתִּים נַעֲשָׂה הַמָּבוֹי כְּאִלּוּ אֵינוֹ פָּתוּחַ לוֹ אֶלָּא בָּתִּים בִּלְבַד בִּלֹּא חֲצֵרוֹת. וּלְפִיכָךְ אֵין מְטַלְטְלִין בְּכֻלָּן. וְאִם לֹא עֵרְבוּ אַנְשֵׁי הַחֲצֵרוֹת מְטַלְטְלִין בְּכֻלָּם כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹכוֹ כְּחָצֵר שֶׁלֹּא עֵרְבוּ בָּהּ׃

טז עוֹבֵד כּוֹכָבִים אוֹ צְדוֹקִי הַשָּׁרוּי בְּחָצֵר שֶׁבַּמָּבוֹי דִּינוֹ עִם בְּנֵי הַמָּבוֹי כְּדִינוֹ עִם בְּנֵי הֶחָצֵר שֶׁשּׁוֹכְרִים מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים אוֹ מֵאֶחָד מִבְּנֵי בֵּיתוֹ רְשׁוּתוֹ שֶׁבַּמָּבוֹי. אוֹ מְבַטֵּל לָהֶן הַצְּדוֹקִי. וְאִם הָיָה בַּמָּבוֹי עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְיִשְׂרָאֵל אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ שִׁתּוּף. וְדִין יִשְׂרָאֵל אֶחָד וְדִין רַבִּים שֶׁהֵן סוֹמְכִין עַל שֻׁלְחָן אֶחָד דִּין אֶחָד הוּא׃

יז עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהָיָה דָּר בַּמָּבוֹי אִם יֵשׁ לוֹ בַּחֲצֵרוֹ פֶּתַח אֶחָד לַבִּקְעָה אֵינוֹ אוֹסֵר עַל בְּנֵי הַמָּבוֹי. וַאֲפִלּוּ הָיָה פֶּתַח קָטָן אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה. וְאַף עַל פִּי שֶׁמּוֹצִיא גְּמַלִּים וּקְרוֹנוֹת דֶּרֶךְ הַפֶּתַח שֶׁבַּמָּבוֹי אֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ אֶלָּא עַל פֶּתַח הַמְיֻחָד לוֹ שֶׁהוּא לַבִּקְעָה. וְכֵן אִם הָיָה פְּתוּחַ לְקַרְפַּף שֶׁהוּא יֵתֵר עַל בֵּית סָאתַיִם הֲרֵי זֶה כְּפָתוּחַ לַבִּקְעָה וְאֵינוֹ אוֹסֵר עֲלֵיהֶן. הָיָה בֵּית סָאתַיִם אוֹ פָּחוֹת אֵינוֹ סוֹמֵךְ עֲלֵיהֶן וְאוֹסֵר עֲלֵיהֶן עַד שֶׁיִּשְׁכְּרוּ מִמֶּנּוּ׃

יח מָבוֹי שֶׁצָּדוּ אֶחָד עוֹבֵד כּוֹכָבִים וְצָדוּ אֶחָד יִשְׂרָאֵלִים וְהָיוּ חַלּוֹנוֹת פְּתוּחוֹת מֵחָצֵר לֶחָצֵר שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְעֵרְבוּ כֻּלָּן דֶּרֶךְ חַלּוֹנוֹת. אַף עַל פִּי שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּאַנְשֵׁי בַּיִת אֶחָד וּמֻתָּרִין לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס דֶּרֶךְ חַלּוֹנוֹת הֲרֵי אֵלּוּ אֲסוּרִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּבוֹי דֶּרֶךְ פְּתָחִים עַד שֶׁיִּשְׁכְּרוּ מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים. שֶׁאֵין נַעֲשִׂים כְּיָחִיד בִּמְקוֹם עוֹבֵד כּוֹכָבִים׃

יט כֵּיצַד מִשְׁתַּתְּפִין בַּמְּדִינָה. כָּל חָצֵר וְחָצֵר מְעֹרֶבֶת לְעַצְמָהּ שֶׁלֹּא לְשַׁכֵּחַ הַתִּינוֹקוֹת. וְאַחַר כָּךְ מִשְׁתַּתְּפִין כָּל אַנְשֵׁי הַמְּדִינָה כְּדֶרֶךְ שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִין בַּמָּבוֹי. וְאִם הָיְתָה הַמְּדִינָה קְנִיָּן יָחִיד אֲפִלּוּ נַעֲשֵׂית שֶׁל רַבִּים מִשְׁתַּתְּפִין כֻּלָּן שִׁתּוּף אֶחָד וִיטַלְטְלוּ בְּכָל הַמְּדִינָה. וְכֵן אִם הָיְתָה שֶׁל רַבִּים וְיֵשׁ לָהּ פֶּתַח אֶחָד מִשְׁתַּתְּפִין כֻּלָּן שִׁתּוּף אֶחָד:

כ אֲבָל אִם הָיְתָה שֶׁל רַבִּים וְיֵשׁ לָהּ שְׁנֵי פְּתָחִים שֶׁהָעָם נִכְנָסִין בָּזֶה וְיוֹצְאִין בָּזֶה אֲפִלּוּ נַעֲשֵׂית שֶׁל יָחִיד אֵין מְעָרְבִין אֶת כֻּלָּהּ אֶלָּא מַנִּיחִין מִמֶּנָּה מָקוֹם אֶחָד אֲפִלּוּ בַּיִת אֶחָד בְּחָצֵר אַחַת וּמִשְׁתַּתְּפִין הַשְּׁאָר. וְיִהְיוּ אֵלּוּ הַמִּשְׁתַּתְּפִין כֻּלָּן מֻתָּרִין בְּכָל הַמְּדִינָה חוּץ מֵאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁשִּׁירוּ. וְיִהְיוּ אוֹתָן הַנִּשְׁאָרִים מֻתָּרִין בְּמִקוֹמָן בַּשְּׁתוּף שֶׁעוֹשִׂין לְעַצְמָן אִם הָיוּ הַנִּשְׁאָרִים רַבִּים. וַאֲסוּרִין לְטַלְטֵל בִּשְׁאָר כָּל הַמְּדִינָה:

כא וְדָבָר זֶה מִשּׁוּם הֶכֵּר הוּא כְּדֵי שֶׁיֵּדְעוּ שֶׁהֶעֱרוּב הִתִּיר לָהֶן לְטַלְטֵל בְּמְדִינָה זוֹ שֶׁרַבִּים בּוֹקְעִין בָּהּ. שֶׁהֲרֵי הַמָּקוֹם שֶׁנִּשְׁאַר וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶן אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ אֶלָּא אֵלּוּ לְעַצְמָן וְאֵלּוּ לְעַצְמָן:

כב מְדִינָה שֶׁל רַבִּים שֶׁיֵּשׁ לָהּ פֶּתַח אֶחָד וְסָלָם בְּמָקוֹם אֶחָד מְעָרְבִין אֶת כֻּלָּהּ וְאֵינָהּ צְרִיכָה שִׁיּוּר שֶׁאֵין הַסָּלָם שֶׁבַּחוֹמָה חָשׁוּב כְּפֶתַח. הַבָּתִּים שֶׁמַּנִּיחִין אוֹתוֹ שִׁיּוּר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָן פְּתוּחִין לָעִיר אֶלָּא אֲחוֹרֵיהֶן לָעִיר וּפְנֵיהֶם לַחוּץ עוֹשִׂין אוֹתוֹ שִׁיּוּר וּמְעָרְבִין אֶת הַשְּׁאָר:

כג הַמְזַכֶּה בְּשִׁתּוּף לִבְנֵי הַמְּדִינָה. אִם עֵרְבוּ כֻּלָּן עֵרוּב אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעָן שֶׁזְּכוּת הוּא לָהֶן. וְדִין מִי שֶׁשָּׁכַח וְלֹא נִשְׁתַּתֵּף עִם בְּנֵי הַמְּדִינָה אוֹ מִי שֶׁהָלַךְ לִשְׁבֹּת בְּעִיר אַחֶרֶת אוֹ עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהָיָה עִמָּהֶן בַּמְּדִינָה דִּין הַכֹּל כְּדִינָם בְּחָצֵר וּמָבוֹי:

כד מְדִינָה שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ כָּל יוֹשְׁבֶיהָ חוּץ מִמָּבוֹי אֶחָד הֲרֵי זֶה אוֹסֵר עַל כֻּלָּן. וְאִם בָּנוּ מַצֵּבָה עַל פֶּתַח הַמָּבוֹי אֵינוֹ אוֹסֵר לְפִיכָךְ אֵין מְעָרְבִין מְדִינָה לַחֲצָאִין אֶלָּא אוֹ כֻּלָּהּ אוֹ מָבוֹי מָבוֹי. וּבוֹנָה כָּל מָבוֹי וּמָבוֹי מַצֵּבָה עַל פִּתְחוֹ אִם רָצָה לַחֲלֹק רְשׁוּתוֹ מֵהֶן כְּדִי שֶׁלֹּא יֵאָסֵר עַל שְׁאָר הַמְּבוֹאוֹת:

פרק ו

א מִי שֶׁיָּצָא מִן הַמְּדִינָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְהִנִּיחַ מְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת רָחוֹק מִן הַמְּדִינָה בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְקָבַע שְׁבִיתָתוֹ שָׁם. אַף עַל פִּי שֶׁחָזַר לַמְּדִינָה וְלָן בְּבֵיתוֹ נֶחְשָׁב אוֹתוֹ כְּאִלּוּ שָׁבַת בְּמָקוֹם שֶׁהִנִּיחַ בּוֹ שְׁתֵּי הַסְּעֻדּוֹת. וְזֶה הוּא הַנִּקְרָא עֵרוּבֵי תְּחוּמִין:

ב וְיֵשׁ לוֹ לְהַלֵּךְ מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ לְמָחָר אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. לְפִיכָךְ כְּשֶׁהוּא מְהַלֵּךְ מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ לְמָחָר אַלְפַּיִם אַמָּה כְּנֶגֶד הַמְּדִינָה אֵינוֹ מְהַלֵּךְ בַּמְּדִינָה אֶלָּא עַד סוֹף מְדָתוֹ. וְאִם הָיְתָה הַמְּדִינָה מֻבְלַעַת בְּתוֹךְ מְדָתוֹ תֶּחְשַׁב הַמְּדִינָה כֻּלָּהּ כְּאַרְבַּע אַמּוֹת וְיַשְׁלִים מְדָתוֹ חוּצָה לָהּ:

ג כֵּיצַד. הֲרֵי שֶׁהִנִּיחַ אֶת עֵרוּבוֹ בְּרַחוּק אֶלֶף אַמָּה מִבֵּיתוֹ שֶׁבַּמְּדִינָה לִרוּחַ מִזְרָח נִמְצָא מְהַלֵּךְ לְמָחָר מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְמִזְרָח. וּמְהַלֵּךְ מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְמַעֲרָב. אֶלֶף שֶׁמִּן הָעֵרוּב עַד בֵּיתוֹ וְאֶלֶף אַמָּה מִבֵּיתוֹ בְּתוֹךְ הַמְּדִינָה. וְאֵינוֹ מְהַלֵּךְ בַּמְּדִינָה אֶלָּא עַד סוֹף הָאֶלֶף. הָיָה מִבֵּיתוֹ עַד סוֹף הַמְּדִינָה פָּחוֹת מֵאֶלֶף אַמָּה אַחַת שֶׁנִּמְצֵאת מְדָתוֹ כָּלְתָה חוּץ לַמְּדִינָה תֶּחְשַׁב הַמְּדִינָה כֻּלָּהּ כְּאַרְבַּע אַמּוֹת וְיַהֲלֵךְ חוּצָה לָהּ תֵּשַׁע מֵאוֹת שֵׁשׁ וְתִשְׁעִים אַמָּה תַּשְׁלוּם הָאַלְפַּיִם:

ד לְפִיכָךְ אִם הִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּרַחוּק אַלְפַּיִם אַמָּה מִבֵּיתוֹ שֶׁבַּמְּדִינָה הִפְסִיד אֶת כָּל הַמְּדִינָה כֻּלָּהּ. וְנִמְצָא מְהַלֵּךְ מִבֵּיתוֹ עַד עֵרוּבוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה וּמֵעֵרוּבוֹ אַלְפַּיִם וְאֵינוֹ מְהַלֵּךְ מִבֵּיתוֹ בַּמְּדִינָה לְרוּחַ מַעֲרָב אֲפִלּוּ אַמָּה אַחַת. הַמַּנִּיחַ עֵרוּבוֹ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אֲפִלּוּ הָיְתָה מְדִינָה גְּדוֹלָה כִּנִינְוֵה וַאֲפִלּוּ עִיר חֲרֵבָה אוֹ מְעָרָה הָרְאוּיָה לְדִיּוּרִין מְהַלֵּךְ אֶת כֻּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ:

ה הַמַּנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּתוֹךְ הַמְּדִינָה שֶׁשָּׁבַת בָּהּ לֹא עָשָׂה כְּלוּם וְאֵין מוֹדְדִין לוֹ מִמְּקוֹם עֵרוּבוֹ אֶלָּא הֲרֵי הוּא כִּבְנֵי הַמְּדִינָה כֻּלָּן שֶׁיֵּשׁ לָהֶן אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ חוּץ לַמְּדִינָה. וְכֵן אִם נָתַן עֵרוּבוֹ בַּמְּקוֹמוֹת הַמְּצֻטָּרְפִין לָעִיר שֶׁמּוֹדְדִין הַתְּחוּם חוּץ מֵהֶם הֲרֵי זֶה כְּנוֹתְנוֹ בְּתוֹךְ הָעִיר. נָתַן עֵרוּבוֹ חוּץ לַתְּחוּם אֵינוֹ עֵרוּב:

ו אֵין מְעָרְבִין עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֶלָּא לִדְבַר מִצְוָה כְּגוֹן שֶׁהָיָה רוֹצֶה לֵילֵךְ לְבֵית הָאֵבֶל אוֹ לְמִשְׁתֶּה שֶׁל נִשּׂוּאִין אוֹ לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ אוֹ חֲבֵרוֹ שֶׁבָּא מִן הַדֶּרֶךְ וְכַיּוֹצֵא בְּאֵלּוּ. אוֹ מִפְּנֵי הַיִּרְאָה כְּגוֹן שֶׁהָיָה רוֹצֶה לִבְרֹחַ מִן הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אוֹ מִן הַלִּסְטִים וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. וְאִם עֵרֵב שֶׁלֹּא לְאֶחָד מִכָּל אֵלּוּ אֶלָּא לִדְבָרִי הָרְשׁוּת הֲרֵי זֶה עֵרוּב:

ז כָּל שֶׁמִּשְׁתַּתְּפִין בּוֹ מְעָרְבִין בּוֹ עֵרוּבֵי תְּחוּמִין. וְכָל שֶׁאֵין מִשְׁתַּתְּפִין בּוֹ אֵין מְעָרְבִין בּוֹ תְּחוּמִין. וְכַמָּה שִׁעוּר עֵרוּבֵי תְּחוּמִין מְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וְאִם הָיָה לִפְתָּן כְּדֵי לֶאֱכֹל בּוֹ שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת. כְּמוֹ הַשִּׁתּוּף:

ח וְצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הוּא וְעֵרוּבוֹ בְּמָקוֹם אֶחָד כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה אֶפְשָׁר לוֹ לְאָכְלוֹ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. לְפִיכָךְ אִם נִתְפַּזֵּן לִשְׁבֹּת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. אוֹ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים אֵינוֹ עֵרוּב. שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אֶלָּא בַּעֲבָרָה:

ט אֲבָל אִם נִתְפַּזֵּן לִשְׁבֹּת בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּכַרְמְלִית. אוֹ שֶׁנִּתְפַּזֵּן לִשְׁבֹּת בְּכַרְמְלִית וְהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חֲרֵי זֶה עֵרוּב. שֶׁבִּשְׁעַת קְנִיַּת הָעֵרוּב שֶׁהוּא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מֻתָּר לְהוֹצִיא וּלְהַכְנִיס מִכָּל אַחַת מִשְּׁתֵּי הָרְשׁוּיוֹת לְכַרְמְלִית לְדַבַּר מִצְוָה. שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁהוּא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים לֹא גָּזְרוּ עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בְּמָקוֹם מִצְוָה אוֹ בִּשְׁעַת הַדְּחָק:

י נִתְּנוּ בְּמִגְדָּל וְנָעַל וְאָבַד הַמַּפְתֵּחַ אִם יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ בְּלֹא עֲשִׂיַּת מְלָאכָה חֲרֵי זֶה עֵרוּב. שֶׁאֵין אָסוּר לַעֲשׂוֹת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בְּמָקוֹם מִצְוָה אֶלָּא מְלָאכָה. נִתְּנוּ בְּרֹאשׁ הַקָּנֶה אוֹ הַקָּנְדָּס הַצּוֹמְחִין מִן הָאָרֶץ אֵינוֹ עֵרוּב גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְלֹשׁ. וְאִם הָיוּ תְּלוּשִׁין וּנְעוּצִין חֲרֵי זֶה עֵרוּב:

יא כָּל הַמַּנִּיחַ עֵרוּבוֹ יֵשׁ לוֹ בְּמָקוֹם עֵרוּבוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת. לְפִיכָךְ הַמַּנִּיחַ עֵרוּבֵי תְּחוּמִין שֶׁלּוֹ בְּסוֹף הַתְּחוּם וְנִתְגַּלְגֵּל הָעֵרוּב וְיָצָא חוּץ לַתְּחוּם בְּתוֹךְ שְׁתֵּי אַמּוֹת חֲרֵי זֶה עֵרוּב וּכְאִלּוּ לֹא יָצָא מִמְּקוֹמוֹ. וְאִם יָצָא חוּץ לִשְׁתֵּי אַמּוֹת אֵינוֹ עֵרוּב שֶׁחֲרֵי נַעֲשָׂה חוּץ לַתְּחוּם וְהַמַּנִּיחַ עֵרוּבוֹ חוּץ לַתְּחוּם אֵינוֹ עֵרוּב מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַגִּיעַ אֶל עֵרוּבוֹ:

יב נִתְגַּלְגֵּל הָעֵרוּב וְיָצָא שְׁתֵּי אַמּוֹת חוּץ לַתְּחוּם אוֹ אָבַד אוֹ נִשְׂרַף אוֹ שֶׁהָיָה תְּרוּמָה וְנִטְמֵאת מִבְּעוֹד יוֹם אֵינוֹ עֵרוּב. מִשֶּׁחֲשֵׁכָה חֲרֵי זֶה עֵרוּב. שֶׁקְּנִיַּת הָעֵרוּב בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. וְאִם סָפֵק חֲרֵי זֶה עֵרוּב שֶׁסְּפֵק הָעֵרוּב כָּשֵׁר. לְפִיכָךְ אִם נֶאֱכַל הָעֵרוּב בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת חֲרֵי זֶה עֵרוּב:

יג אָמְרוּ לוֹ שְׁנַיִם צֵא וְעָרַב עָלֵינוּ. אֶחָד עֵרַב עָלָיו מִבְּעוֹד יוֹם וְאֶחָד עֵרַב עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. וְזֶה שֶׁעֵרַב עָלָיו מִבְּעוֹד יוֹם נֶאֱכַל עֵרוּבוֹ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְזֶה שֶׁעֵרַב עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נֶאֱכַל עֵרוּבוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁכָה שְׁנֵיהֶם קָנוּ עֵרוּב. שֶׁבֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת סָפֵק הוּא וּסְפֵק הָעֵרוּב כָּשֵׁר. אַף עַל פִּי כֵן סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק לֹא חֲשֵׁכָה אֵין מְעָרְבִין עֵרוּבֵי תְּחוּמִין לְכַתְּחִלָּה וְאִם עֵרַב חֲרֵי זֶה עֵרוּב:

יד נָפַל עַל הָעֵרוּב גַּל מִבְּעוֹד יוֹם אִם יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ בְּלֹא עֲשִׂיַּת מְלָאכָה חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר שֶׁמֻּתָּר לְהוֹצִיאוֹ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁהִיא שְׁעַת קְנִיַּת הָעֵרוּב. וְאִם נָפַל עָלָיו גַּל מִשֶּׁחֲשֵׁכָה חֲרֵי זֶה עֵרוּב וְאַף עַל פִּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאוֹ אֶלָּא בַּעֲשִׂיַּת מְלָאכָה. סָפֵק מִבְּעוֹד יוֹם נָפַל אוֹ מִשֶּׁחֲשֵׁכָה חֲרֵי זֶה כָּשֵׁר שֶׁסְּפֵק הָעֵרוּב כָּשֵׁר:

טו אֲבָל אִם עֵרַב בִּתְרוּמָה שֶׁהִיא סָפֵק טְמֵאָה אֵינוֹ עֵרוּב שֶׁאֵינָהּ סְעֻדָּה הָרְאוּיָה. וְכֵן אִם הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי כִּכָּרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה אַחַת טְהוֹרָה וְאַחַת טְמֵאָה וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵי זוֹ הִיא מִשְׁתֵּיהֶן וְאָמַר עֵרוּבִי בַּטְּהוֹרָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא אֵינוֹ עֵרוּב. שֶׁאֵין כָּאן סְעֻדָּה הָרְאוּיָה לַאֲכִילָה:

טז אָמַר כִּפָּר זֶה הַיּוֹם חֹל וּלְמָחָר קֹדֶשׁ וְעֵרַב בָּהּ חֲרֵי זֶה עֵרוּב. שֶׁבֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת עֲדַיִן לֹא נִתְקַדְּשָׁה וַדַּאי וּרְאוּיָה הָיְתָה מִבְּעוֹד יוֹם. אֲבָל אִם אָמַר הַיּוֹם קֹדֶשׁ וּלְמָחָר חֹל אֵין מְעָרְבִין בָּהּ שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה עַד שֶׁתֶּחְשַׁךְ. וְכֵן אִם הִפְרִישׁ תְּרוּמָה וְהִתְנָה עָלֶיהָ שֶׁלֹּא תִּהְיֶה תְּרוּמָה עַד שֶׁתֶּחְשַׁךְ אֵין מְעָרְבִין בָּהּ. שֶׁחֲרֵי הִיא טֶבֶל כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְצָרִיךְ שֶׁתִּתְהֶיהָ הַסְּעֻדָּה רְאוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם:

יז הַנּוֹתֵן עֵרוּבוֹ בְּבֵית הַקְּבָרוֹת אֵינוֹ עֵרוּב לְפִי שֶׁבֵּית הַקְּבָרוֹת אָסוּר בַּהֲנָיָה וְכֵיוָן שֶׁרוֹצֶה בְּקִיּוּם הָעֵרוּב שָׁם אַחַר קְנִיָּה חֲרֵי נֶהֱנֶה בּוֹ. נִתְּנוּ בְּבֵית הַפְּרָס חֲרֵי זֶה עֵרוּב וַאֲפִלּוּ הָיָה כֹּהֵן מִפְּנֵי שֶׁיָּכוֹל לִכָּנֵס שָׁם בְּמִגְדָּל הַפּוֹרֵחַ אוֹ שֶׁיְּנַפֵּחַ וְהוֹלֵךְ:

יח רַבִּים שֶׁרָצוּ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּעֵרוּבֵי תְּחוּמִין מְקַבְּצִין כֻּלָּן עֵרוּבָן שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וּמַנִּיחִין אוֹתוֹ בִּכְלִי אֶחָד בְּמָקוֹם שֶׁיִּרְצוּ. וְאִם עָשָׂה אֶחָד עֵרוּב עַל יְדֵי כֻּלָּן צָרִיךְ לְזַכּוֹת לָהֶן עַל יְדֵי אַחֵר. וְצָרִיךְ לְהוֹדִיעָם שֶׁאֵין מְעָרְבִין לוֹ לָאָדָם עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֶלָּא לַדַּעְתּוֹ שֶׁמָּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְעָרֵב בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ שֶׁרָצָה זֶה. וְאִם הוֹדִיעוֹ מִבְּעוֹד יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא רָצָה אֶלָּא מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ חֲרֵי זֶה עֵרוּב. וְאִם לֹא הוֹדִיעוֹ עַד שֶׁחֲשֵׁכָה אֵינוֹ יוֹצֵא בּוֹ שֶׁאֵין מְעָרְבִין מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ:

יט כָּל הַזּוֹכֶה בְּעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת מְזַכִּין עַל יָדוֹ בְּעֵרוּבֵי תְּחוּמִין. וְכָל מִי שֶׁאֵין מְזַכִּין עַל יָדוֹ עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת אֵין מְזַכִּין עַל יָדוֹ עֵרוּבֵי תְּחוּמִין:

כ נוֹתֵן אָדָם מָעָה לְבַעַל הַבַּיִת כְּדֵי שֶׁיִּזְקֹף לוֹ פַּת וְיָעָרֵב לוֹ בָּהּ עֵרוּבֵי תְּחוּמִין. אֲבָל אִם נָתַן לְחַנְוָנִי אוֹ לְנַחְתּוֹם וְאָמַר לוֹ זְכֵה לִי בְּמָעָה זוֹ אֵינוֹ עֵרוּב. וְאִם אָמַר לוֹ עֲרַב עָלַי בְּמָעָה זוֹ חֲרֵי זֶה לוֹקֵחַ בָּהּ פַּת אוֹ אֹכֶל מִן הָאֳכָלִין וּמְעָרֵב עָלָיו. וְאִם נָתַן לוֹ כְּלִי וְאָמַר לוֹ תֵּן לִי בָּזֶה אֹכֶל וּזְכֵה לִי בּוֹ חֲרֵי זֶה לוֹקֵחַ אֹכֶל וּמְעָרֵב עָלָיו בּוֹ:

כא מְעָרֵב אָדָם עֵרוּבֵי תְּחוּמִין עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים וְעַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים בֵּין מִדַּעְתָּן בֵּין שֶׁלֹּא מִדַּעְתָּן. לְפִיכָךְ אִם עֵרַב עֲלֵיהֶן וְעֵרְבוּ לְעַצְמָן יוֹצְאִין בְּשֶׁל רַבָּן. אֲבָל אֵינוֹ מְעָרֵב לֹא עַל יְדֵי בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִים וְלֹא עַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ אֶלָּא מִדַּעְתָּן. וְאַף עַל פִּי שֶׁהֵן אוֹכְלִין אֻצְלוֹ עַל שֻׁלְחָנוֹ. וְאִם עֵרַב עֲלֵיהֶן וְשָׁמְעוּ וְשָׁתְקוּ וְלֹא מִחוּ יוֹצְאִין בְּעֵרוּבוֹ. עֵרַב עַל אֶחָד מֵהֶן וְעֵרְבוּ הֵן לְעַצְמָן אֵין לְךָ מְחָאָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ וְיוֹצְאִין בְּעֵרוּב עַצְמָן. קָטָן בֶּן שֵׁשׁ שָׁנִים אוֹ פָּחוֹת יוֹצֵא בְּעֵרוּב אִמּוֹ וְאֵין צָרִיךְ לְהַנִּיחַ עָלָיו מְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת לְעַצְמוֹ:

כב הָרוֹצֶה לְשַׁלֵּחַ עֵרוּבוֹ בְּיַד אַחֵר לְהַנִּיחוֹ לוֹ בְּמָקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֶה לִקְבַּע שְׁבִיתָתוֹ שָׁם הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ. וּכְשֶׁהוּא מְשַׁלְּחוֹ אֵינוֹ מְשַׁלְּחוֹ בְּיַד חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן וְלֹא בְּיַד מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בְּמִצְוַת עֵרוּב. וְאִם שָׁלַח אֵינוֹ עֵרוּב. וְאִם שְׁלָחוֹ בְּיַד אֶחָד מֵאֵלּוּ הַפְּסוּלִין לְהוֹלִיכוֹ לְאָדָם כָּשֵׁר כְּדֵי שֶׁיּוֹלִיכוֹ הַכָּשֵׁר וְיַנִּיחוֹ בְּמָקוֹם הָעֵרוּב חֵרֵי זֶה כָּשֵׁר. וַאֲפִלּוּ שְׁלָחוֹ עַל הַקּוֹף אוֹ עַל הַפִּיל. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה עוֹמֵד מֵרָחוֹק עַד שֶׁיִּרְאֶה זֶה הַפָּסוּל אוֹ הַבְּהֵמָה שֶׁהִגִּיעוּ אֵצֶל הַכָּשֵׁר שֶׁאָמַר לוֹ לְהוֹלִיךְ אֶת הָעֵרוּב. וְכֵן רַבִּים שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ בְּעֵרוּבֵי תְּחוּמִין וְרָצוּ לִשְׁלֹחַ עֵרוּבָן בְּיַד אַחֵר חֵרֵי אֵלּוּ מְשַׁלְּחִין:

כג אֶחָד אוֹ רַבִּים שֶׁאָמְרוּ לְאֶחָד צֵא וַעֲרֹב עָלֵינוּ וְעֵרֵב עָלֵיהֶן בְּאֵי זֶה רוּחַ שֶׁרָצָה חֵרֵי זֶה עֵרוּב וְיוֹצְאִין בּוֹ שֶׁחֵרֵי לֹא יְחֵדוּ לוֹ רוּחַ. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ עָרֵב עָלַי בְּתָמָרִים וְעֵרֵב עָלָיו בִּגְרוֹגָרוֹת. בִּגְרוֹגָרוֹת וְעֵרֵב עָלָיו בְּתָמָרִים. אָמַר לוֹ הַנִּיחַ עֵרוּבִי בְּמִגְדָּל וְהִנִּיחוֹ בְּשׁוֹבָךְ. בְּשׁוֹבָךְ וְהִנִּיחוֹ בְּמִגְדָּל. בַּבַּיִת וְהִנִּיחוֹ בַּעֲלִיָּה בַּעֲלִיָּה וְהִנִּיחוֹ בַּבַּיִת אֵינוֹ עֵרוּב. אֲבָל אִם אָמַר לוֹ עָרֵב עָלַי סְתָם וְעֵרֵב עָלָיו בֵּין בִּגְרוֹגָרוֹת בֵּין בְּתָמָרִים בֵּין בַּבַּיִת בֵּין בַּעֲלִיָּה חֵרֵי זֶה עֵרוּב:

כד כְּשֵׁם שֶׁמְּבָרְכִין עַל עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְשִׁתּוּפֵי מְבוֹאוֹת כָּךְ מְבָרְכִין עַל עֵרוּבֵי תְּחוּמִין. וְאוֹמֵר בְּזֶה הָעֵרוּב יִהְיֶה מֻתָּר לִי לְהַלֵּךְ לְמָקוֹם זֶה אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְאִם הָיָה אֶחָד מְעֻרָב עַל יְדֵי רַבִּים אוֹמֵר בְּזֶה הָעֵרוּב יִהְיֶה מֻתָּר לְפָלוֹנִי אוֹ לִבְנֵי מָקוֹם פְּלוֹנִי אוֹ לִבְנֵי עִיר זוֹ לְהַלֵּךְ מִמָּקוֹם זֶה אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ:

פרק ז

א מִי שֶׁיָּצָא מֵעֻרָב שַׁבָּת חוּץ לַמְּדִינָה וְעָמַד בְּמָקוֹם יָדוּעַ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם אוֹ בְּסוֹפוֹ וְאָמַר שְׁבִיתָתִי בְּמָקוֹם זֶה וְחָזַר לְעִירוֹ וְלָן שָׁם. יֵשׁ לוֹ לְהַלֵּךְ לְמָחָר מֵאוֹתוֹ מָקוֹם אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְזֶה הוּא עִקַּר עֵרוּבֵי תְּחוּמִין לְעֻרָב בְּרַגְלָיו. וְלֹא אָמְרוּ לְעֻרָב בְּהַנָּחַת מְזוֹן שְׁתֵּי סְעֻדּוֹת בִּלְבַד בַּמָּקוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא יָצָא וְלֹא עָמַד שָׁם אֶלָּא לְהָקֵל עַל הָעָשִׁיר שֶׁלֹּא יֵצֵא אֶלָּא יִשְׁלַח עֵרוּבוֹ בְּיַד אַחֵר וְיַנִּיחוֹ לוֹ:

ב וְכֵן אִם נִתְכַּוֵּן לִקְבַּע שְׁבִיתָתוֹ בְּמָקוֹם יָדוּעַ אֶצְלוֹ כְּגוֹן אִילָן אוֹ בַּיִת אוֹ גֶּדֶר שֶׁהוּא מַכִּיר מְקוֹמוֹ וְיֵשׁ בֵּינוֹ וּבֵינוֹ כְּשִׁשָּׁכָה אַלְפַּיִם אַמָּה אוֹ פָּחוֹת וְהֶחֱזִיק בַּדֶּרֶךְ וְהָלַךְ כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ לְאוֹתוֹ מָקוֹם וְיִקְנֶה בּוֹ שְׁבִיתָה אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִגִּיעַ וְלֹא עָמַד שָׁם אֶלָּא הֶחְזִירוֹ חֲבֵרוֹ לָלוּז אֶצְלוֹ אוֹ שֶׁחָזַר מֵעַצְמוֹ לָלוּז אוֹ נִתְעַכֵּב. לְמָחָר יֵשׁ לוֹ לְהַלֵּךְ עַד מָקוֹם שֶׁנִּתְכַּוֵּן לוֹ וּמֵאוֹתוֹ הַמָּקוֹם אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. שֶׁכֵּיוָן שֶׁגָּמַר בְּלִבּוֹ לִקְבַּע שָׁם שְׁבִיתָתוֹ וְהֶחֱזִיק בַּדֶּרֶךְ נַעֲשָׂה כְּמִי שֶׁעָמַד שָׁם אוֹ שֶׁהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ שָׁם:

ג בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּעָנִי שֶׁאֵין מַטְרִיחִין אוֹתוֹ לְהַנִּיחַ עֵרוּב אוֹ בְּרָחוֹק כְּגוֹן מִי שֶׁהָיָה בָּא בַּדֶּרֶךְ וְהָיָה יָרֵא שֶׁמָּא תֶּחְשַׁךְ. וְהוּא שֶׁיִּשָּׁאֵר מִן הַיּוֹם כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁקָּנָה בּוֹ שְׁבִיתָה קֹדֶם שֶׁתֶּחְשַׁךְ אִם רָץ בְּכָל כֹּחוֹ וְהָיָה בֵּינוֹ וּבֵין אוֹתוֹ מָקוֹם כְּשֶׁתֶּחְשַׁךְ אַלְפַּיִם אַמָּה אוֹ פָּחוֹת. אֲבָל אִם לֹא הָיָה רָחוֹק וְלֹא עָנִי אוֹ שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִן הַיּוֹם כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ אֲפִלּוּ רָץ בְּכָל כֹּחוֹ אוֹ שֶׁהָיָה בֵּין הַמָּקוֹם שֶׁנִּתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת בּוֹ וּבֵין הַמָּקוֹם שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ כְּשִׁשָּׁכָה יֶתֶר מֵאַלְפַּיִם אַמָּה אוֹ שֶׁלֹּא כְּוַן הַמָּקוֹם שֶׁקָּנָה בּוֹ שְׁבִיתָה. חֵרֵי זֶה לֹא קָנָה שְׁבִיתָה בְּרָחוֹק מָקוֹם וְאֵין לוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ מִמָּקוֹם שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ כְּשִׁשָּׁכָה:

ד מִי שֶׁעָמַד מִבְּעוֹד יוֹם בְּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְקָנָה שָׁם שְׁבִיתָה אוֹ שֶׁהָיָה בָּא בַּדֶּרֶךְ וְנִתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד הַיָּדוּעַ אֶצְלוֹ וְקָנָה שָׁם שְׁבִיתָתוֹ חֵרֵי זֶה מְהַלֵּךְ אֶת כֻּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְאִם הָיְתָה רְשׁוּת הַיָּחִיד זוֹ מָקוֹם שֶׁלֹּא הֻקַּף לְדִירָה אוֹ תֵּל אוֹ בְּקָעָה אִם הָיָה בָּהּ בֵּית סָאתַיִם אוֹ פָּחוֹת מְהַלֵּךְ אֶת כֻּלָּהּ וְחוּצָה לָהּ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְאִם הָיְתָה יוֹתֵר עַל בֵּית סָאתַיִם אֵין לוֹ בָּהּ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת וְחוּצָה מֵהֶן אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְכֵן אִם הִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא הֻקַּף לְדִירָה:

ה הַקּוֹנֶה שְׁבִיתָה בְּרָחוֹק מָקוֹם וְלֹא סִיֵּם מְקוֹם שְׁבִיתָתוֹ לֹא קָנָה שְׁבִיתָה שָׁם. כֵּיצַד. הָיָה בָּא בַּדֶּרֶךְ וְאָמַר שְׁבִיתָתִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי אוֹ בְּשָׂדֶה פְּלוֹנִית אוֹ בְּבִקְעָה פְּלוֹנִית אוֹ בְּרָחוֹק אֶלֶף אַמָּה אוֹ אַלְפַּיִם מִמְּקוֹמִי זֶה חֵרֵי זֶה לֹא קָנָה שְׁבִיתָה בְּרָחוֹק וְאֵין לוֹ אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ מִמָּקוֹם שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ כְּשִׁשָּׁכָה:

ו אָמַר שְׁבִיתָתִי תַּחַת אִילָן פְּלוֹנִי אוֹ תַּחַת סֻלָּע פְּלוֹנִי אִם יֵשׁ תַּחַת אוֹתוֹ אִילָן אוֹ אוֹתוֹ סֶלַע שְׁמוֹנָה אַמּוֹת אוֹ יָתֵר לֹא קָנָה שְׁבִיתָה שֶׁחֵרֵי לֹא כְּוַן מָקוֹם שְׁבִיתָתוֹ. שֶׁאִם בָּא לִשְׁבֹּת בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת אֵלּוּ שָׁמָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת הָאַחֲרוֹת הוּא שֶׁקָּנָה שְׁבִיתָה:

ז לְפִיכָךְ צָרִיךְ לְהִתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת בְּעֶקְרוֹ אוֹ בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁבְּדַרוֹמוֹ אוֹ שֶׁבִּצְפוֹנוֹ. וְאִם הָיָה תַּחְתָּיו פָּחוֹת מִשְּׁמוֹנָה אַמּוֹת וְנִתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת תַּחְתָּיו קָנָה שֶׁחֵרֵי אֵין שָׁם שִׁעוּר שְׁנֵי מְקוֹמוֹת וַחֲרֵי מְקֻצָּת מְקוֹמוֹ מְסֻיָּם. הָיוּ שְׁנַיִם בָּאִים בַּדֶּרֶךְ אֶחָד מֵהֶן מַכִּיר אִילָן אוֹ גֶּדֶר אוֹ מָקוֹם שֶׁהוּא קוֹבֵעַ בּוֹ שְׁבִיתָה וְהַשֵּׁנִי אֵינוֹ מַכִּיר. זֶה שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר מוֹסֵר שְׁבִיתָתוֹ לַמַּכִּיר וְהַמַּכִּיר מִתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת הוּא וַחֲבֵרוֹ בַּמָּקוֹם שֶׁהוּא מַכִּיר:

ח אַנְשֵׁי הָעִיר שֶׁשָּׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶן לְהוֹלִיךְ לָהֶן עֵרוּבָן לְמָקוֹם יָדוּעַ וְהֶחֱזִיק בַּדֶּרֶךְ וְהֶחְזִירוֹ חֲבֵרוֹ וְלֹא הוֹלִיךְ עֵרוּבָן. הֵן לֹא קָנוּ שְׁבִיתָה בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁחֵרֵי לֹא הִנַּח שָׁם עֵרוּבָן וְאֵין לָהֶן לְהַלֵּךְ מִמְּדִינָתָן אֶלָּא אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְהוּא קָנָה שָׁם עֵרוּב שֶׁחֵרֵי הוּא בָּא בַּדֶּרֶךְ וְנִתְכַּוֵּן לִשְׁבֹּת שָׁם וְהֶחֱזִיק בַּדֶּרֶךְ. לְפִיכָךְ יֵשׁ

לוֹ לְהַלֵּךְ לְאוֹתוֹ מָקוֹם לְמָחָר וּלְהַלֵּךְ מִמֶּנּוּ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ׃

ט זֶה שֶׁאָמַרְנוּ שֶׁצָּרִיךְ הַקּוֹנֶה שְׁבִיתָה בְּרחוּק מָקוֹם שֶׁיַּחֲזִיק בַּדֶּרֶךְ. לֹא שֶׁיֵּצֵא וְיֵלֵךְ בַּשָּׁדֶה אֶלָּא אֲפִלּוּ יֵרֵד מִן הָעֲלִיָּה לֵילֵךְ לְאוֹתוֹ מָקוֹם וְקִדֵּם שֶׁיֵּצֵא מִפֶּתַח הֶחָצֵר הֶחְזִירוֹ חֲבֵרוֹ הֲרֵי זֶה הֶחֱזֵיק וְקָנָה שְׁבִיתָה. וְכָל הַקּוֹנֶה שְׁבִיתָה בְּרחוּק מָקוֹם אֵינוֹ צָרִיךְ לוֹמַר שְׁבִיתָתִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי אֶלָּא כֵּינָן שֶׁגָּמַר בְּלִבּוֹ וְהֶחֱזִיק בְּדֶרֶךְ כָּל שֶׁהוּא קָנָה שָׁם שְׁבִיתָה. וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר מִי שֶׁיָּצָא בְּרַגְלָיו וְעָמַד בְּמָקוֹם שֶׁקּוֹנֶה בּוֹ שְׁבִיתָה שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לוֹמַר כְּלוּם אֶלָּא כֵּינָן שֶׁגָּמַר בְּלִבּוֹ קָנָה׃

י תַּלְמִידִים שֶׁהוֹלְכִין וְאוֹכְלִין בְּלֵילֵי שַׁבָּת בַּשָּׂדוֹת וּבַכְּרָמִים אֵצֶל בַּעֲלֵי הַבָּתִּים שֶׁפִּתָּן מְצוּיָה לְעוֹבְרֵי דְּרָכִים הַבָּאִים שָׁם וּבָאִים וְלָנִים בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ. מְהַלְּכִין אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ לֹא מִמָּקוֹם הָאֲכִילָה. שֶׁאִלּוּ מָצְאוּ סְעֻדָּתָן בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ לֹא הָיוּ יוֹצְאִין לַשָּׂדֶה וְאֵין דַּעְתָּן סוֹמֶכֶת לַדִּירָה אֶלָּא עַל בֵּית מִדְרָשָׁם׃

פרק ח

א אֵין מַנִּיחִין שְׁנֵי עֵרוּבִין אֶחָד בַּמִּזְרָח וְאֶחָד בַּמַּעֲרָב כְּדֵי שֶׁיְּהַלֵּךְ בְּמִקְצָת הַיּוֹם עַל אֶחָד מִשְּׁנֵי הָעֵרוּבִין וּבִשְׁאָר הַיּוֹם עַל הָעֵרוּב הַשֵּׁנִי. שֶׁאֵין מְעָרְבִין שְׁנֵי עֵרוּבִין לְיוֹם אֶחָד. טָעָה וְעֵרַב לִשְׁתֵּי רוּחוֹת כְּמִדָּמֶה הוּא שֶׁמְּעָרְבִין לִשְׁתֵּי רוּחוֹת. אוֹ שֶׁאָמַר לִשְׁנַיִם צְאוּ וְעָרְבוּ עָלַי אֶחָד עֵרַב עָלָיו לַצָּפוֹן וְאֶחָד עֵרַב עָלָיו לַדָּרוֹם מְהַלֵּךְ כִּרְגְלֵי שְׁנֵיהֶם׃

ב כֵּיצַד מְהַלֵּךְ כִּרְגְלֵי שְׁנֵיהֶם. שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַלֵּךְ אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ לִשְׁנֵיהֶם לְהַלֵּךְ בּוֹ. נָתַן הָאֶחָד עֵרוּב בְּרחוּק אֶלֶף אַמָּה לְרוּחַ מִזְרָח וְהִנִּיחַ הַשֵּׁנִי מִזֶּה עֵרוּבוֹ בְּרחוּק חֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה לְרוּחַ מַעֲרָב. אֵין זֶה שֶׁעֵרְבוּ עָלָיו מְהַלֵּךְ בַּמַּעֲרָב אֶלָּא אֶלֶף אַמָּה כְּרַגְלֵי מִי שֶׁעֵרַב עָלָיו בַּמִּזְרָח. וְלֹא יְהַלֵּךְ בַּמִּזְרָח אֶלָּא אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה כְּרַגְלֵי מִי שֶׁעֵרַב עָלָיו בַּמַּעֲרָב. לְפִיכָךְ אִם עֵרַב אוֹ עֵרְבוּ עָלָיו שְׁנֵי עֵרוּבִין אֵלּוּ אֶחָד בְּרחוּק אַלְפַּיִם אַמָּה לַמִּזְרָח וְאֶחָד בְּרחוּק אַלְפַּיִם אַמָּה לַמַּעֲרָב הֲרֵי זֶה לֹא יָזוּז מִמְּקוֹמוֹ׃

ג מְעָרֵב אָדָם שְׁנֵי עֵרוּבִין בְּשִׁתֵּי רוּחוֹת וּמַתְנֶה וְאוֹמֵר אִם אֵרַע לִי דָּבָר מִצְוָה אוֹ נִלְחַצְתִּי לְמָחָר וְנִצְרַכְתִּי לְרוּחַ זוֹ זֶה הָעֵרוּב הוּא שֶׁאֲנִי סוֹמֵךְ עָלָיו וְהָעֵרוּב שֶׁבָּרוּחַ הַשֵּׁנִית אֵינוֹ כְּלוּם. וְאִם נִצְרַכְתִּי לְרוּחַ זוֹ הַשֵּׁנִית זֶה הָעֵרוּב הוּא שֶׁאֲנִי סוֹמֵךְ עָלָיו וְשֶׁבָּרוּחַ הָרִאשׁוֹנָה אֵינוֹ כְּלוּם. וְאִם נִצְרַכְתִּי לִשְׁתֵּי הָרוּחוֹת יֵשׁ לִי לִסְמֹךְ עַל אֵיזֶה עֵרוּב שֶׁאֶרְצֶה וּלְאֵיזֶה שֶׁאֶרְצֶה אֵלֵךְ. וְאִם לֹא אֵרַע לִי דָּבָר וְלֹא נִצְרַכְתִּי לְרוּחַ מֵהֶן אֵין שְׁנֵי הָעֵרוּבִין הָאֵלּוּ עֵרוּב וְאֵינִי סוֹמֵךְ עַל אֶחָד מֵהֶן אֶלָּא הֲרֵינִי כְּבְנֵי עִירִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ מִחוּץ לַחוֹמָה׃

ד כְּשֵׁם שֶׁאָסוּר לָצֵאת חוּץ לַתְּחוּם בְּשַׁבָּת כָּךְ אָסוּר לָצֵאת בְּיוֹם טוֹב וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים. וּכְשֵׁם שֶׁהַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת בְּשַׁבָּת חַיָּב כָּךְ הַמּוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים חַיָּב. אֲבָל בְּיוֹם טוֹב מֻתָּר לְהוֹצִיא מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת. לְפִיכָךְ מְעָרְבִין עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִין בַּמְּבוֹאוֹת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים כְּשַׁבָּת. וּמְעָרְבִין עֵרוּבֵי תְּחוּמִין לְיוֹם הַכִּפּוּרִים וּלְיָמִים טוֹבִים כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּעָרְבִין לְשַׁבָּת׃

ה יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת סָמוּךְ לְשַׁבָּת בֵּין מִלְּפָנֶיהָ בֵּין מֵלְאַחֲרֶיהָ אוֹ שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת יֵשׁ לוֹ לְעָרֵב שְׁנֵי עֵרוּבִין לִשְׁתֵּי רוּחוֹת וְסוֹמֵךְ עַל אֵי זֶה מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה לַיּוֹם הָרִאשׁוֹן וְעַל הָעֵרוּב שֶׁבָּרוּחַ הַשֵּׁנִיָּה לַיּוֹם הַשֵּׁנִי. אוֹ מְעָרֵב עֵרוּב אֶחָד לְרוּחַ אַחַת וְסוֹמֵךְ עָלָיו לְאֶחָד מִשְּׁנֵי יָמִים וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי יִהְיֶה כִּבְנֵי הָעִיר וּכְאִלּוּ לֹא עָשָׂה עֵרוּב וְיֵשׁ לוֹ אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת אֲבָל בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הֲרֵי הֵן כְּיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ מְעָרֵב לִשְׁנֵי יָמִים אֶלָּא לְרוּחַ אַחַת׃

ו וְכֵן מַתְנֶה אָדָם עַל עֵרוּבוֹ וְאוֹמֵר עֵרוּבִי לְשַׁבָּת זוֹ אֲבָל לֹא לְשַׁבָּת אַחֶרֶת. אוֹ לְשַׁבָּת אַחֶרֶת אֲבָל לֹא לְשַׁבָּת זוֹ. לְשַׁבָּתוֹת וְלֹא לְיָמִים טוֹבִים לְיָמִים טוֹבִים וְלֹא לְשַׁבָּתוֹת׃

ז אָמַר לַחֲמִשָּׁה הֲרֵינִי מְעָרֵב עַל אֵיזֶה מִכֶּם שֶׁאֶרְצֶה רָצִיתִי אֵלֵךְ לֹא רָצִיתִי לֹא אֵלֵךְ. אַף עַל פִּי שֶׁרָצָה מִשֶּׁחָשְׁכָה יֵלֵךְ. דָּבָר שֶׁהוּא מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים יֵשׁ בּוֹ בְּרִירָה. וְכֵן הַמְעָרֵב לְשַׁבָּתוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה וְאָמַר רָצִיתִי אֵלֵךְ לֹא רָצִיתִי לֹא אֵלֵךְ אֶלָּא אֶהְיֶה כִּבְנֵי עִירִי כָּל שַׁבָּת שֶׁיִּרְצֶה יֵלֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁרָצָה מִשֶּׁתְּחַשֵּׁךְ׃

ח הַמְעָרֵב לִשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת אוֹ לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב אַף עַל פִּי שֶׁהוּא עֵרוּב אֶחָד לְרוּחַ אַחַת לִשְׁנֵי הַיָּמִים צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הָעֵרוּב בִּמְקוֹמוֹ מָצוּי בְּלֵיל הָרִאשׁוֹן וּבְלֵיל שֵׁנִי כָּל בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. מוֹלִיכוֹ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב אוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת וּמַחְשִׁיךְ עָלָיו וְנוֹטְלוֹ בְּיָדוֹ וּבָא לוֹ אִם הָיָה לֵיל יוֹם טוֹב. וּלְמָחָר מוֹלִיכוֹ לְאוֹתוֹ מָקוֹם וּמַנִּיחוֹ שָׁם עַד שֶׁתְּחַשֵּׁךְ וְאוֹכְלוֹ אִם הָיָה לֵיל שַׁבָּת אוֹ מְבִיאוֹ אִם הָיָה לֵיל יוֹם טוֹב. מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁתֵּי קְדֻשּׁוֹת וְאֵינָן כְּיוֹם אֶחָד כְּדֵי שֶׁנֹּאמַר מִלֵּיל רִאשׁוֹן קָנָה הָעֵרוּב לִשְׁנֵי יָמִים׃

ט נֶאֱכַל הָעֵרוּב בָּרִאשׁוֹן קָנָה הָעֵרוּב לָרִאשׁוֹן וְאֵין לוֹ עֵרוּב לַשֵּׁנִי. עֵרֵב בְּרַגְלָיו בָּרִאשׁוֹן צָרִיךְ לְעָרֵב בְּרַגְלָיו בַּשֵּׁנִי וְהוּא שֶׁיֵּלֵךְ וְיַעֲמֹד בְּאוֹתוֹ מָקוֹם וְיַחֲשֹׁב בְּלִבּוֹ שֶׁיִּקְנֶה שָׁם שְׁבִיתָה. עֵרֵב בְּפַת בָּרִאשׁוֹן אִם רָצָה לְעָרֵב בְּרַגְלָיו בַּשֵּׁנִי הֲרֵי זֶה עֵרוּב. וְאִם רָצָה לְעָרֵב בְּפַת צָרִיךְ לְעָרֵב בְּאוֹתָהּ הַפַּת עַצְמָהּ שֶׁעֵרֵב בָּהּ בָּרִאשׁוֹן:

י יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת אוֹ לְאַחַר שַׁבָּת בִּזְמַן שֶׁמְּקֻדָּשִׁין עַל פִּי הָרְאִיָּה יְרָאֶה לִי שֶׁהֵן כְּיוֹם אֶחָד וּקְדֻשָּׁה אַחַת הֵם:

יא זֶה שֶׁאָמַרְנוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְעָרֵב שְׁנֵי עֵרוּבִין בִּשְׁתֵּי רוּחוֹת לִשְׁנֵי הַיָּמִים וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַגִּיעַ לְכָל אֶחָד מִשְּׁנֵי הָעֵרוּבִין בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן. אֲבָל אִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַגִּיעַ לָעֵרוּב שֶׁל יוֹם הַשֵּׁנִי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֵין עֵרוּב הַשֵּׁנִי עֵרוּב. שֶׁהָעֵרוּב מִצְוָתוֹ שֶׁיִּהְיֶה בַּסְּעֻדָּה הָרְאוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם וְזֶה הוֹאִיל וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְזֶה הָעֵרוּב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הֲרֵי זוֹ אֵינָהּ רְאוּיָה מִבְּעוֹד יוֹם:

יב כֵּיצַד. הֲרֵי שֶׁהִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּרִחוּק אַלְפַּיִם אַמָּה מִבֵּיתוֹ לְרוּחַ מִזְרָח וְסָמַךְ עָלָיו לְיוֹם רִאשׁוֹן וְהִנִּיחַ עֵרוּב שֵׁנִי בְּרִחוּק אַמָּה אַחַת אוֹ מֵאָה אוֹ אֶלֶף בְּרוּחַ מַעֲרָב וְסָמַךְ עָלָיו לְיוֹם שֵׁנִי אֵין זֶה הַשֵּׁנִי עֵרוּב. שֶׁהֲרֵי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֵין זֶה הָעֵרוּב הַשֵּׁנִי רָאוּי לוֹ מִבְּעוֹד יוֹם לְפִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַגִּיעַ אֵלָיו שֶׁהֲרֵי לֹא נִשְׁאַר לוֹ בְּרוּחַ מַעֲרָב כְּלוּם:

יג אֲבָל אִם הִנִּיחַ עֵרוּבוֹ בְּרִחוּק אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה מִבֵּיתוֹ בְּרוּחַ מִזְרָח וְסָמַךְ עָלָיו לְיוֹם רִאשׁוֹן וְהִנִּיחַ עֵרוּב שֵׁנִי רָחוֹק מִבֵּיתוֹ לְרוּחַ מַעֲרָב בְּתוֹךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת אַמָּה וְסָמַךְ עָלָיו לְיוֹם שֵׁנִי הֲרֵי זֶה עֵרוּב. שֶׁהֲרֵי אֶפְשָׁר לוֹ שֶׁיִּגִּיעַ לוֹ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן:

יד יוֹם טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת אֵינוֹ עוֹשֶׂה עֵרוּב בְּיוֹם טוֹב לֹא עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת וְלֹא עֵרוּבֵי תְּחוּמִין אֶלָּא מְעָרֵב הוּא בְּיוֹם חֲמִישִׁי שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם טוֹב. וְאִם חָלוּ שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת בַּחֲמִישִׁי וְעֶרֶב שַׁבָּת מְעָרֵב מִיּוֹם רְבִיעִי עֵרוּבֵי תְּחוּמִין וְעֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת. וְאִם שָׁכַח וְלֹא עֵרֵב הֲרֵי זֶה מְעָרֵב עֵרוּבֵי חֲצֵרוֹת בַּחֲמִישִׁי וּבְעֶרֶב שַׁבָּת וּמַתְנֶה אֲבָל לֹא עֵרוּבֵי תְּחוּמִין:

טו כֵּיצַד מַתְנֶה. אוֹמֵר בַּחֲמִישִׁי אִם הַיּוֹם יוֹם טוֹב אֵין בְּדָבָרַי כְּלוּם וְאִם לָאו הֲרֵי זֶה עֵרוּב. וּלְמָחָר חוֹזֵר וּמְעָרֵב וְאוֹמֵר אִם הַיּוֹם יוֹם טוֹב כְּבָר עֵרַבְתִּי מֵאֶמֶשׁ וְאֵין בְּדָבָרַי הַיּוֹם כְּלוּם וְאִם אֶמֶשׁ הָיָה יוֹם טוֹב הֲרֵי זֶה עֵרוּב. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת אֲבָל בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הֲרֵי הֵן כְּיוֹם אֶחָד וְאֵינוֹ מְעָרֵב לָהֶן אֶלָּא מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב: סָלִיק הִלְכוֹת עֵרוּבִין